MAGYAR FUTÁR

RÁDIÓS FERENC LAPJA

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM TÖRTÉNETI INTÉZET KÖNYVTÁRA

ÁRA: 20 fillér

KÖNNYŰ BARÁTKOZNI A MAGYAR HONVÉDDEL GALICIÁBAN

(Ht. szd. D'Isoz felv.)

BUDAPEST, 1941. JULIUS 17. — I. ÉVFOLYAM 8. SZÁM.

ÉSZAKI-JEGES TENGER
NORVÉGIA
SVÉDORSZÁG
BOTTNI ÖBÖL
FINNORSZÁG
KELETI TENGER
FINN ÖBÖL
HELSINKI
TALLINN
ESZT O.
RIGAI ÖBÖL
LETT O.
RIGA
LITVÁNIA
KOVNO
VILNA
MINSZK
BIALISTOK
Grodno
LUBLIN
Brest-Litowsk
LEMBERG
Przemysl
Stanislau
ROMÁNIA
BUKAREST
BULGÁRIA
Murmanszk
KOLA F.SZ
FEHÉR TENGER
Kem
ARCHANGELYSZK
PECSORA
URAL HEGYSÉG
SZOVJET
OROSZORSZÁG
Onega
LADOGA TÓ
Viipuri
St.Pétervár
Luga
Pskow
Ostrov
Dünaburg
VITEBSZK
Szmolenszk
Mogiljev
Orsa
Bobruisk
Pinsk
Kovel
Luck
Rowno
Dubno
Zsitomir
Kijev
Berdicsev
Winnyza
Kirovo
Uman
Olgopol
Mogilew
Jassy
Kisenev
Dnjestr
Pruth
Sereth
Donau
ODESSZA
Krim
SZEBASZTOPOL
FEKETE TENGER
AZOVI TENGER
NIKOLAJEW
JEKATERINOSLAV
KRIWOI-ROG
ROSZTOV
Don
Dnjepr
Wolga
Rschew
MOSZKVA
Kaluga
TULA
Kosselsk
Bjelew
Brjansk
Orel
Kursk
Charkow
Sumy
Kasan
NIZSNIJ NOVGOROD
OKA
KAMA
TAMBOV
VORONEZS
VOLSZK
SZAMARA
ORANBERG
VOLGA
URAL
KUMA
KASPI TÓ
LÉPTÉK:
0 50 100 150 200 250 300 350 400

Az erdőbe mentett „családi vagyon“ visszaszállítása.

Biztonságos az út hazafelé.

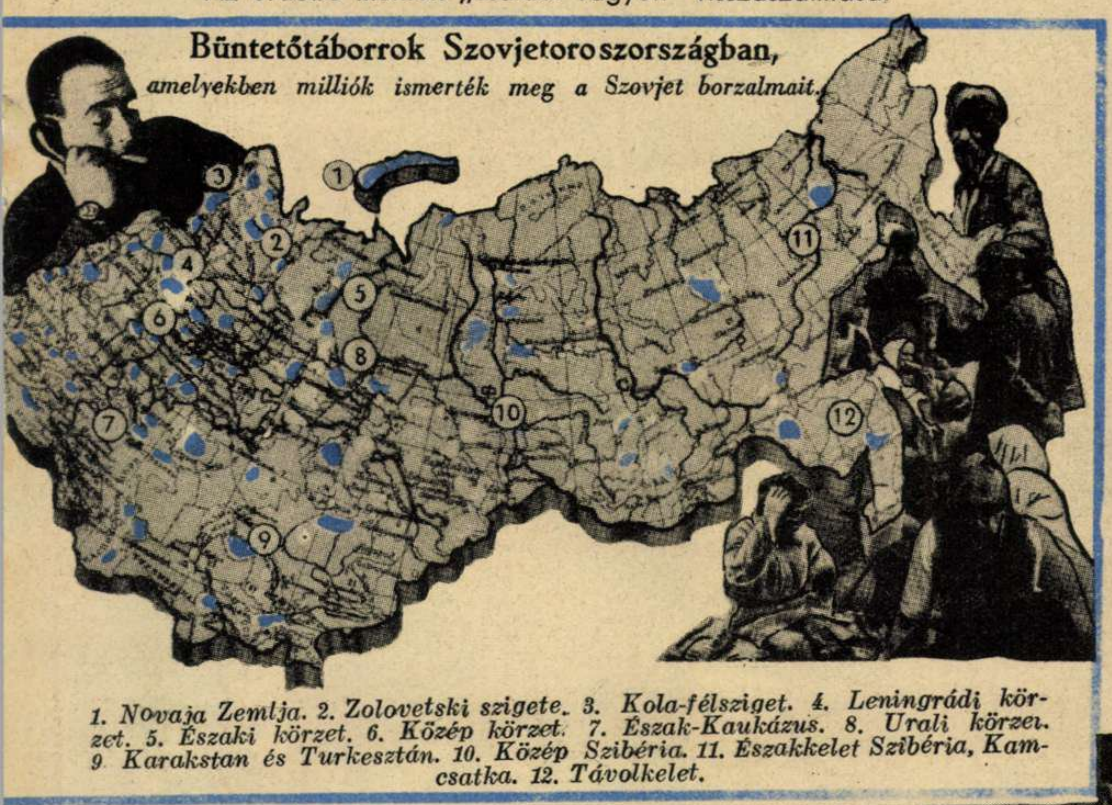

1. Novaja Zemlja. 2. Zolovetski szigete. 3. Kola-félsziget. 4. Leningrádi körzet. 5. Északi körzet. 6. Közép körzet. 7. Észak-Kaukázus. 8. Urali körzet. 9. Karakstan és Turkesztán. 10. Közép Szibéria. 11. Északkelet Szibéria, Kamcsatka. 12. Távolkelet.

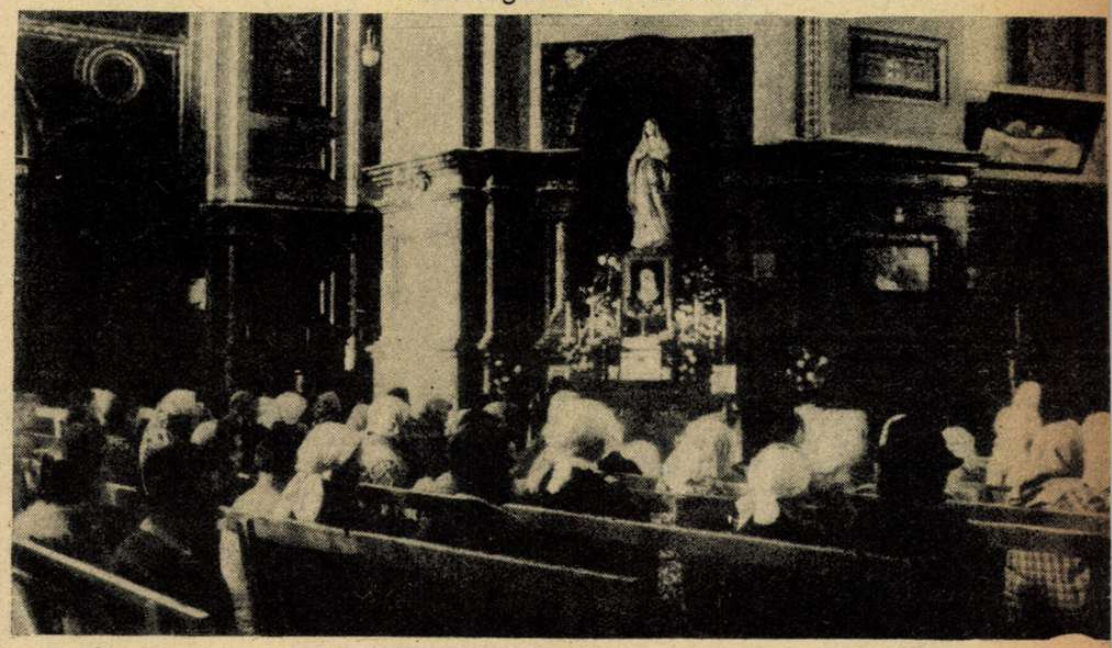

Az első istentisztelet a vörös terror leverése után . . .

Munkáscsalád a szovjet-paradicsomban.

A szovjetbirodalom régi határain túl készült ez a megdöbbentő fénykép, — az állati nyomorba boldogított orosz dolgozókról. Ez a 25 esztendős szovjeturalom eredménye.

A kis szovjet-csavargó ietartóztatása.

Állati arcocska, állati bőrruházat, cigarettacsutka, félmezítlábasság és egykedvűség: példája sok százezer csavargó életnek a szovjetben — de ki felelős értük?...

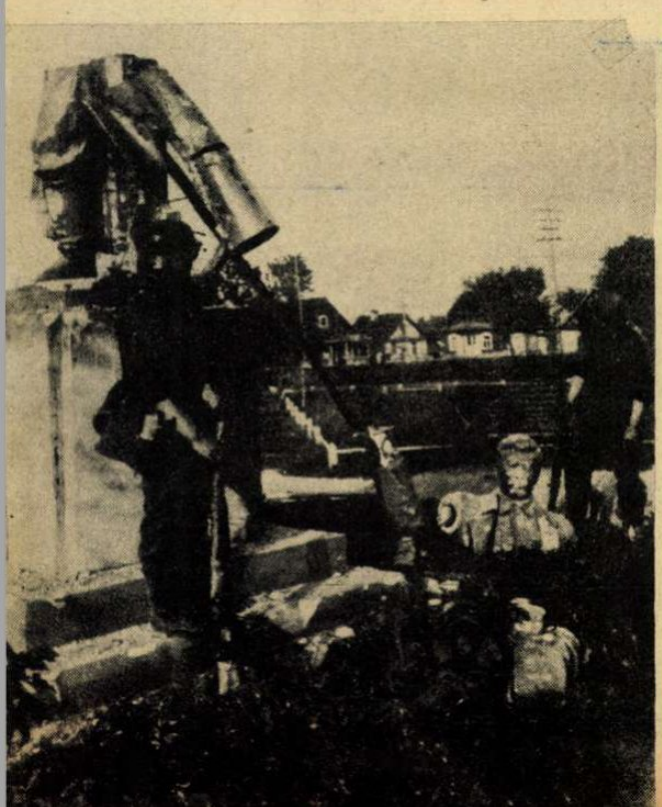

A felszabadított litván lakosság összetörte Sztalin szobrát. A ledöntött fejrész kissé megviselt állapotban van . . .

Szovjetpiac Moszkvában.

Öreg asszonyok, utolsó kis családi cókmókjukat árulják életük tengetésére.

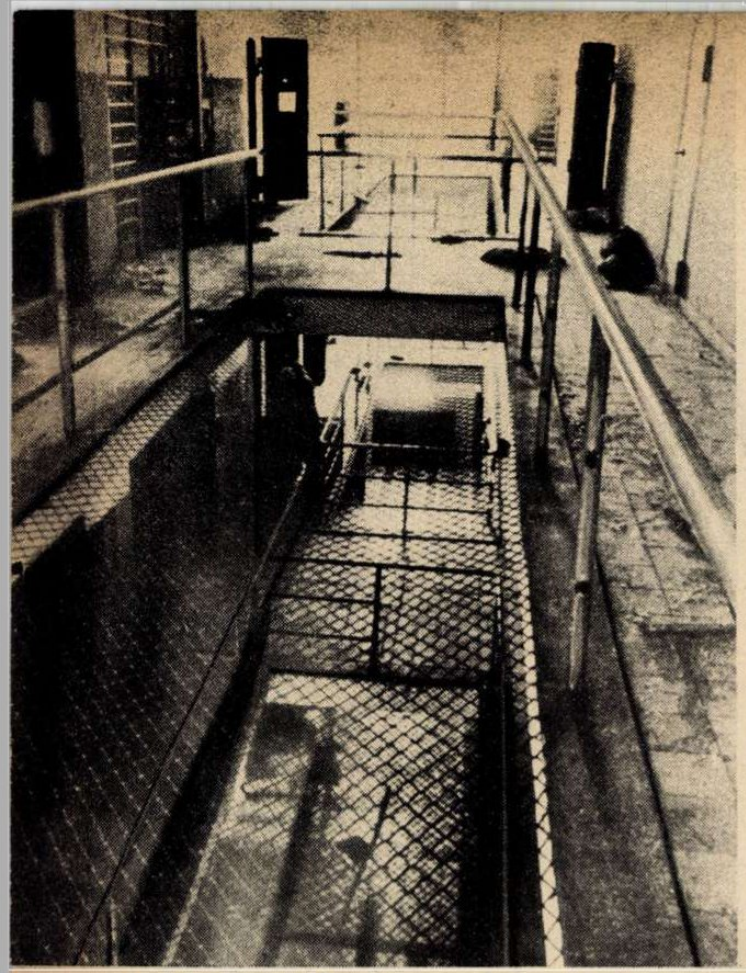

A dubnói börtön belseje, halottakkal a folyosóban is...

Szörnyű látkép a börtönudvaron.

A DUBNÓI VÉRFÜRDŐ!

Egy német páncélos hadosztály június 25-én elérte Dubnó városát s ugyanezen a napon a dubnói vésztörvényszék 528 bebörtönzött ukrán férfit és asszonyt, a dubnói börtön szennyes celláiban és a börtönudvaron, leírhatatlan bestialitással kivégeztetett. GPU-biztosok, zsidó pártmegbizottak és két zsidónő rendelték el a vérfürdőt s a szerencsétlen áldozatokat géppuskákkal és géppisztolyokkal mészárolták le. A vésztörvényszék tagjai elmenekültek. A balti államokban, Fehéroroszországban és Ukrajnában megismétlődő tömegmészárlások a központi irányítást bizonyítják. A civilizált világ megdermedten figyeli ezekben a képbizonyítékokban a szovjet sátáni arculatát...

Az utolsó búcsú.

Akik a hozzátartozóikat keresik...

A család hazaviszi a vörös vérszomjúság áldozatát.

Gyalulatlan koporsó és mezei virág a nagy úthoz. Egyszerű, dolgozó, küzdő koldusszegény embereket gyilkoltatott le a szovjet!...

Ez az én uram!...

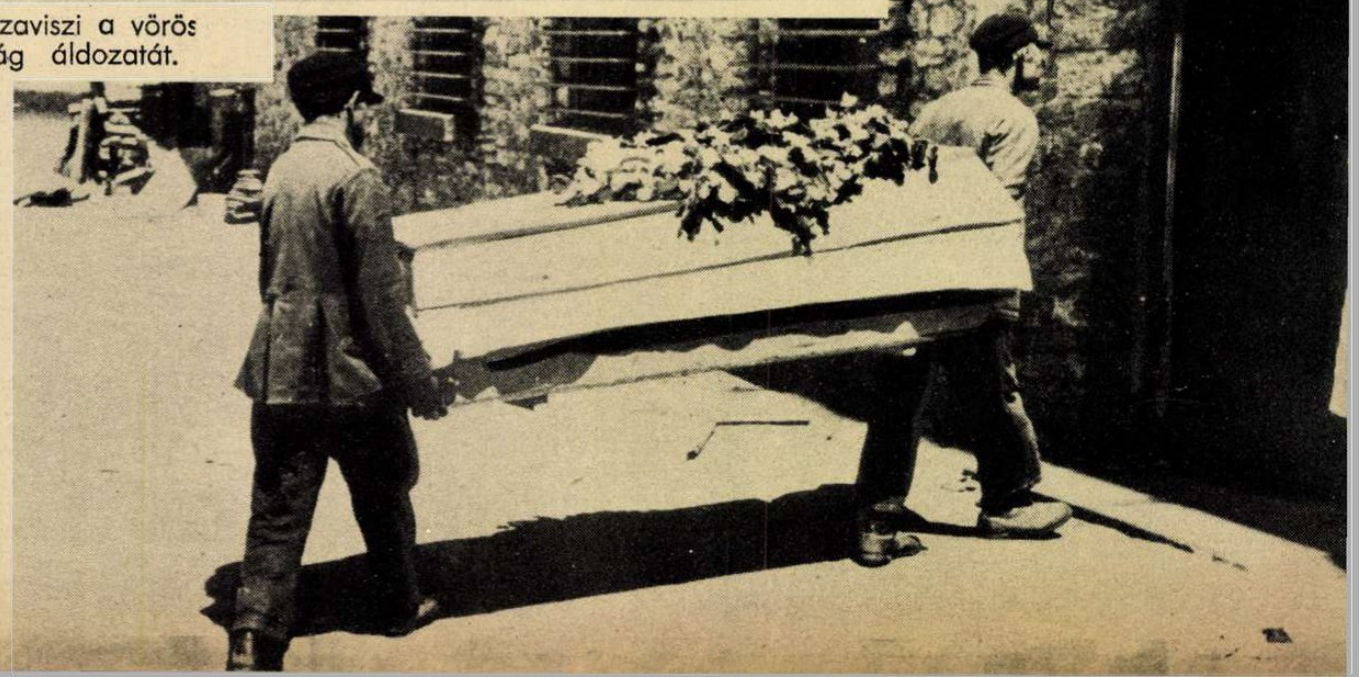

A borzalmak végtelen áradata, az orgyilkosságok gyáva mestersége kisért mindenütt, ahol a szovjet uralkodott!

A G. P. U. lembergi börtönében is közel 3000 férfit, asszonyt és gyermeket öltek meg az elállatiasodott terroristák, közvetlenül gyors szökésük előtt.

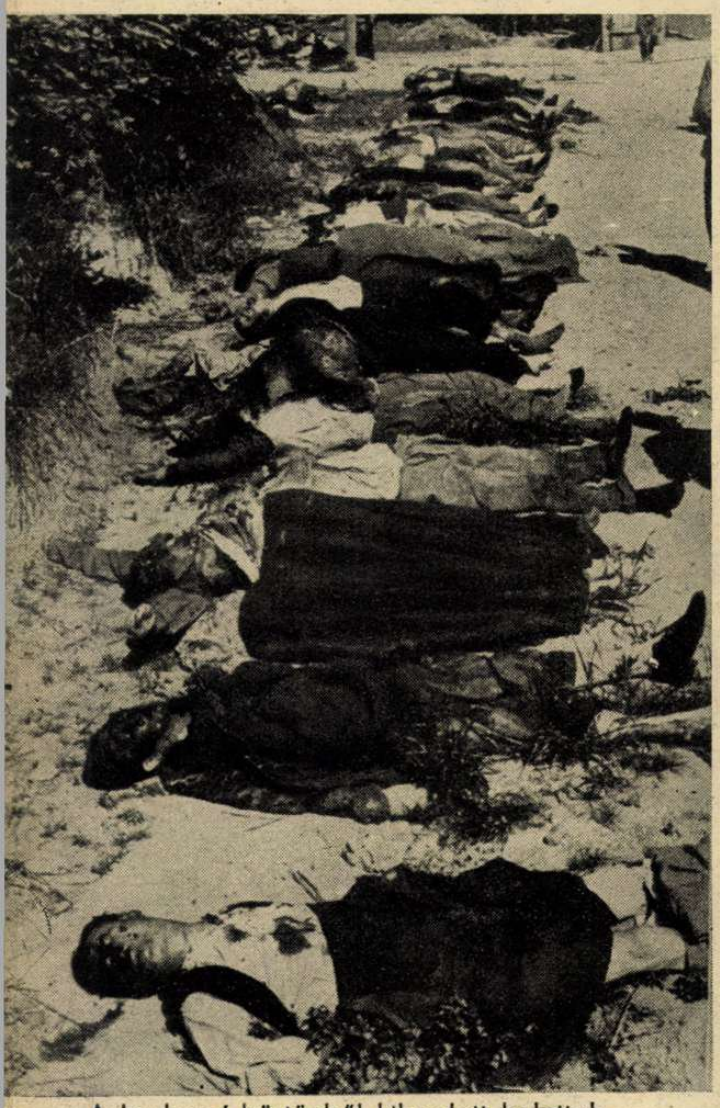

A lembergi börtönből kihordott halottak.

A lembergi szovjetbörtön udvara, a fel szabadító csapatok megérkezése után.

Nemcsak a nagy városokban, hanem a legkisebb falvakban is féktelenül dühöngött az ázsiai terror!

Képünkön Mihajlov kisközség lakosai sírva kísérik ki a temetőbe a G. P. U. áldozatait. Csupa elgyötört, szegény ember zokog a gyászmenetben... A szovjet véres ostora a kisembereket veri! A szovjetnek nem lehet maradása sem Európában, sem Ázsiában s az európai népek vállvetett harca kell kiverje utolsó állásaiból is, hogy a becsület, a béke és az igazság uralma felragyoghasson fölöttünk.

Elfogott „bolseviki-komitácsik", akik az arcvonal mögött lövöldöztek, — közöttük gerilla harcokra kiképzett asszonyok...

A SZOVJETTECHNIKUS.

A szovjet egy elfogott páncélos katonája, aki arcvonásaival, a szellemi elmaradottság testi bélyegeivel bizonyítja, hogy a szovjet nem győzhet a technikai csatákban! Ez az embertípus, mélyenfekvő biológiai okok miatt nem uralkodhatik Európa fölött ...

ELKESEREDETT HANGULAT LITVÁNIÁBAN A SZOVJETZSIDÓSÁG ELLEN.

Porig ég a felszabadult litván lakosság által felgyujtott zsinagóga.

SUOMI harca

Vitéz testvérnépünk visszavert minden betörési kísérletet s a kitűzött vonalakon előrenyomult.

Finn őrség a szovjethatáron.

A szovjet messzefekvő békés finn városkákat bombáz, ahol nincs s katonai célpont...

A finn Lotta-szervezet tagjai lelkiismeretesen végzik el a légi megfigyelés szolgálatát.

A szabaddá tett tengeren pedig vidám, erős katonái a német hadseregnek, ragyogó napfényben hajóznak a finn öblök felé, — megsegíteni a bátor és kultúrált finn nemzetet a barbárság ellen vívott harcaiban...

Képek Litvániából. A szabad polgárőrség védi a rendet és a nyugalmat.

Kép Riga elővárosából. A szovjet ágyútűz sem tudta megakadályozni a német rohamcsapatok győzelmét.

Az ukrán földmüvesnép boldogan üdvözli a felszabadító német csapatokat.

OLASZORSZÁG

felsorakozik az európai arcvonalba a bolsevizmus ellen!

A Duce fogadja az expedíciós sereg tisztelgését.

A motorizált egységek szemléje.

A csapattestek felvonulása közben Mussolini a német katonai bizottság vezetőjével, von Rintelen tábornokkal beszélget.

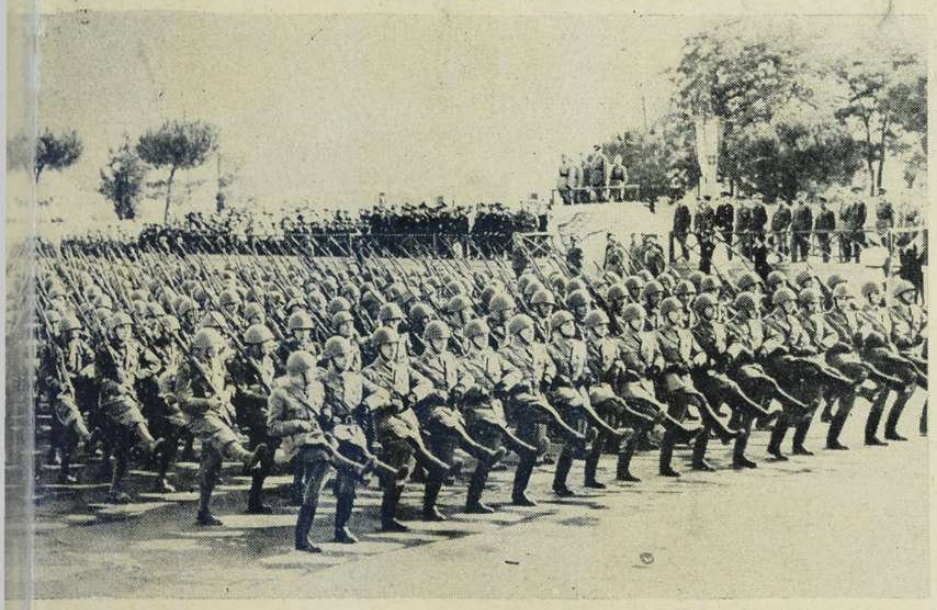

Pompás díszmenet a Duce és vendégei előtt.

Gyászistentisztelet Vichyben a Mers-el-Kebir angol megtámadása idején hősi halált halt francia tengerészek lelkiüdvéért, a gyászos évfordulón, Pétain marsall, Darlan admirális és Huntziger tábornok megérkezése a székesegyházba.

Elfogott szovjetzászló. Felirata: „A harcra Lenin és Sztalin ügyéért — légy készen!...“ Rossz az ügy, — s lehanyatlott a zászló . . .

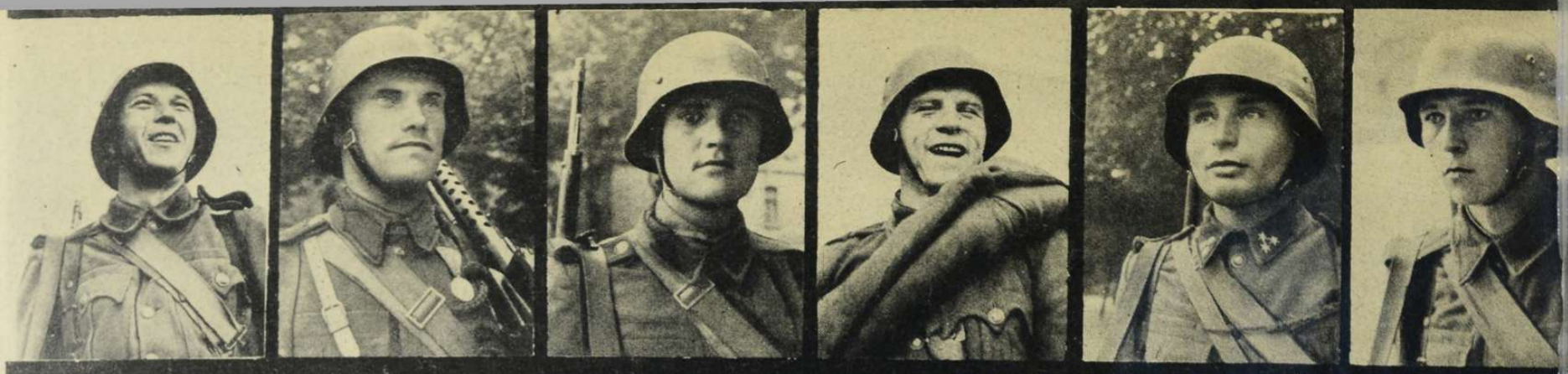

MAGYAR KATONATÍPUSOK

MAGYAR HONVÉDA HADAR

Átkelés egy galiciai patakon.

Szükséghídat építenek a Prüthon.

Ponton-részt visznek a hídveréshez.

Honvédeink előnyomulásban.

Előre! Úgy mint a gyakorlaton...

A megfigyelő.

UTJÁN

Daloló magyar katonák.

Visszatérő galíciai menekültek.

Barátkozik a galíciai lakosság a mosolygó magyar honvédekkel.

Kattog a géppuska.

NEM SIKERÜLT A SZOVJETPUSZTÍTÁS!

A magyar honvédek előnyomulása következtében a szovjetcsapatok csak két kutat tudtak felgyujtani a galíciai olajvidéken.

Bombázóink sikeres támadása után így néz ki Stanislau katonai repülőtere

Bombázásunk nyomai Kolomea vasúti állomáson

BEMUTATJUK A NAGYHÍRŰ 52 TONNÁS SZOVJET PÁNCÉLOS CSATAKOCSIT!

Egészben . . .

. . . és ripityomban . . . !

Lelőtt „Rata" a stanislaui repülőtéren.

Lelőtt Rata maradványai.

A NAIV SZOVJET VÉDEKEZÉS: Így torlaszolták el a folyókat a visszavonuló szovjetcsapatok, hogy megnehezítsék az üldözőknek a folyókon való átkelést.

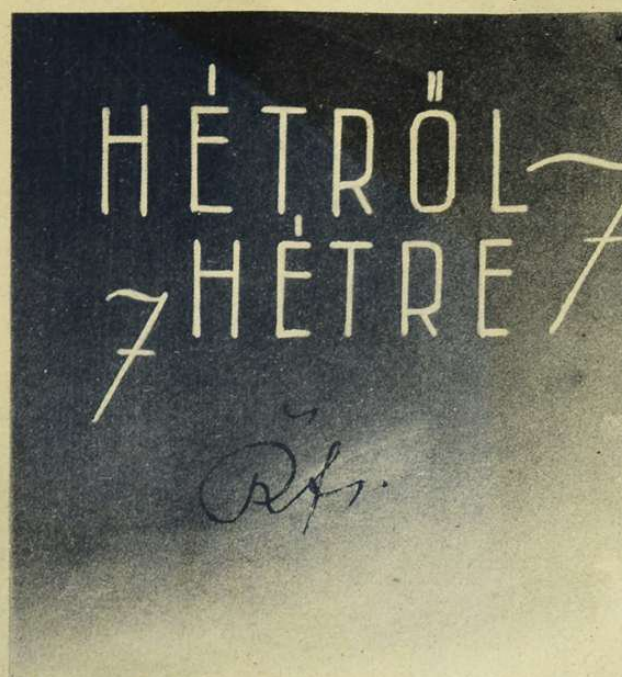

A munkásember

élete, sorsa és igaza nyugtalankodott a szívünkben, a Magyar Futár heti képanyagának elrendezésénél. Micsoda feneketlen mélységeket, vérbe és vadságba szakadt utakat, milyen dermesztő csődöt, romokba és holttestekbe bomlott elméletet tár elénk ez a képsorozat! Belelátunk a „munkásparadicsom"-nak csúfolt szovjetrendszer halálos rejtelmeibe; kiéhezett, műveletlen, durva emberarcok, koldustanyák, lemészárolt egyszerű dolgozók merednek reánk: — mindannyian áldozatai egy maroknyi kalandor hadnak, amely Marx, az Internacionálé, a nemzetközi osztályharc és a szovjetrendszer nevében 25 évig uralkodott Európa legnagyobb birodalmán. Ime, az eredmény! Megöltek milliókat, kifeszitették a hálót az egész világra, nagyranövelték a nemzetközi zsidó összeesküvést, hadigépezetbe őrölték a dolgozók mindennapi kenyerét s ezt a gépezetet hetek alatt ócskavasba verte az erős ellenség... Agyaglábú szervezet, festett Potemkinfalva, külső és belső hazugság, rendetlenség, terror és leirhatatlan nyomor az eredménye a lényegben hamis és megvalósithatatlan jelszavaknak. A fejlődés természetes rendje ellen vétkezett a marxismus, ezért dől össze vörös fellegvára. A munkás nem a világé s a világ nem a munkás emberé! Egyesek kiszakadhatnak vándorbottal a kezükben népük és országuk sorskötelékeiből, de a zöm, itt él és itt hal meg, itt boldogul, vagy itt sorvad el, együtt mindannyiunkkal! Csak a nemzet adhat védelmet, csak az erős állam akadályozhatja meg a felelőtlen rablást és kizsákmányolást s csak a kor uralkodó eszméivel haladhatunk előre a fejlődés útján. Értelmes ember nem tagadhatja le azt a tényt, hogy van munkáskérdés — és nincs elintézve! Meg kell találni a kivezető utat a tanácstalanságból; bátor, erős kezekkel kell megkezdeni a nagy építő munkát, hogy az emberi méltóság, a családi élet, a létbiztonság, a bér és az árpolitika kívánalmai s a munkajog, a munkabecsület és a modern népi szociálpolitika világos alapelvei minden dolgozó magyart megnyugtató módon érvényesüljenek a hétköznapok gyakorlati életében! Elsülyed körülöttünk a marxizmus világa, de a történelem igazságos ítélete csak félmegoldás marad, — ha nem tudunk magyar választ adni testvéri szeretettel és jóakarattal, a feltornyosuló korkövetelményekre.

Két világ

szellemi ellentéteinek felsőházi krónikájából, minden megjegyzés nélkül közöljük a magyar sajtóban megjelent mondatokat: „A felsőház bizottságai nem fogadták el az alsóház ügyvédkorlátozó inditványát." „Bethlen István gróf az egész javaslatot politikai helytelenségnek minősitette és hibáztatta, hogy Erdélyben nemzetiségi vidékeken máris bevezették a zsidó ügyvédekre vonatkozó hatszázalékos zárt számot. Szüllő Géza támadta a javaslatot s élesen bírálta az indítványt, amelyet a képviselőház elfogadott. Egry Aurél tiltakozott az ellen, hogy akár a zsidókat, akár azokat, akiket a javaslat indokolása ideszámit, megbizhatatlanoknak nyilvánitsanak s ezzel a javaslattal egy új zsidótörvényt teremtsenek. A vita után a javaslatokat nagy többséggel elutasitották..." A házassági javaslat vitájában a felsőház albizottságot küldött ki, Serédi Jusztinián hercegprímás, Ravasz László református püspök, Kapi Béla evangélikus püspök, Bethlen István, Szüllő Géza és Prónay György bárónak a törvényjavaslatot ellenző és támadó beszédei után. Kapi Béla szerint a javaslat „gyöngiti a nemzeti egységet", Bethlen István szerint „most az ország békéjének megtartása a fontos és a nemzeti együttérzés további ápolása s ezért ilyen lépést nem helyeselhet", — Szüllő Géza szerint pedig „Szent István fiához irt tanácsaiban nem azt mondja, hogy disszimiláljanak, hanem azt, hogy asszimiláljanak..." A „szerint" arra vonatkozik, hogy ez a zsidó kérdése elintézése 1941-ben, — azaz pardon, — minden kommentár nélkül...

Dietrich von Jagow

az új budapesti német követ.

Igaza van a Zsidó

ujságnak, amikor nyilvánvalóan örül, hogy a zsidótörvénynek kijátszása miatt megindított eljárások széles körét kiterjesztették, — a nem zsidó elemekre is. A vigan fogalmazott hir szerint, „a kormánybiztosság legújabban már nemcsak a zsidó százalékot teszi vizsgálat tárgyává, hanem a nem zsidó alkalmazottak munkakörét és foglalkoztatottságát is ellenőrzi..." „Arról van ugyanis szó, hogy a kormánybiztosság legújabban munkakörét kibővitette és az úgynevezett strohmannok után is kutat. Az elmult hetekben több üzemben jártak a kormánybiztosság tisztviselői és megállapításaik alapján, nagyon sok feljelentést tettek a zsidótörvény megszegése miatt — ezúttal strohmannok ellen..." Megtudjuk az épületes irásból azt is, hogy vannak olyan nem zsidó cégvezetők, akik csak a fizetésüket veszik fel, de be sem járnak az irodába, vannak üzlettulajdonosok, akik csak a nevüket adták el pénzért s alkalmazottak akik csak az arányszámot javitják, munkátlanul, drága vagy olcsó áron. Ezek a tipikus Aladárok kerülnek most a rendőrbiró elé. Mi is örömmel olvassuk ezt a hirt, mert a zsidókérdés elintézése nem a herék, a naplopók és a szolgák bőséges táplálására való! Az antiszemitizmus magyar harcosai azért küzdöttek, hogy megtörjék a zsidó tőke, a zsidó vállakozás és a zsidó profitszellem láncát s a nemzeti munkajövedelem nagyobb részét szabadítsák fel, — a dolgozók tisztességes ellátására! Nem akarunk egy munkátlan és tehetségtelen kijáró réteget teremteni, amely megnöveli a termelés költségeit s csökkenti a bérlistát, a zsidóság gazdasági uralmának csöndes védelmében. A törvény büntető rendelkezései nemcsak a megvesztegető zsidóra, hanem a megvesztegetett keresztényre is vonatkoznak s ha ennek örül a zsidóság, — mi vele örülünk!

Olvassuk

a Hangya lapjában, hogy Balkányi Kálmán az O. M. K. E. ügyvezető igazgatója, a kormány szíves felszólitására elhagyta kulcspozíciós székét s a jövőben — az O. M. K. E. jogtanácsosa lesz... Milyen jót nevethetnek a zsidók az ilyen tréfás megoldásokon s a magyar gazdasági érdekeltségek felháborodásán. A mór nem megy el, csak forog a saját tengelye körül. Kilép a kacsalábon forgó szárnyasajtón mint távozó ügyvezető s abban a pillanatban újra belép rajta, mint jogtanácsos, fogadni a fajtestvérek gratulációját a vadonatúj álláshoz. Ez már több mint cinizmus, ez a szerény magyar kívánságok kicsúfolása és szomorú példája annak a tapadós, nyálkás szellemnek, amely a nemzeti közvélemény kívánságait a végrehajtásban állandóan elcsúsztatja. Lassanként siratófalakat épitenek be a nagybankok és vállalatok üléstermeibe, méltóan búcsúztatni el a távozó zsidó vezéreket, akik azután valamennyien formában szépen megmaradnak. A nemzeti érdekeket és érzéseket sérti a sok hangos és izléstelen távozási jelenet, mert vagy indokolt a szentesitett magyar törvények szellemében a zsidó kulcspozíciósok távozása és akkor zsidóbarát tüntetés a búcsúztatás, vagy jogtalan az eltávolítási törekvés s akkor a zsidóbarátok ne fúrjanak és faragjanak gyászünnepélyeket, hanem álljanak ki férfiasan a vélt jogok védelmére, hogy lássuk őket és a tiszteletdíjukat... Éppen ezért teljes meggyőződéssel csatlakozunk a Kéve következő kérdéséhez: „ha egy intézménytől távozik a zsidónak tekintendő ügyvezető, joga van-e ugyanennek az intézménynek ugyanazt a zsidót éceszgéberi minőségben alkalmazni, vagy sem?..." Még azt is megkérdezhetnénk: — ünnepséggel, vagy ünnepség nélkül?...

L.

Az úszó gé

Korunk egyik legfontosabb tal
Németországban s biztosították a belá
Sokat hallunk még a jövőben
úszógépkocsi"-nak nevezett forradalmi

Ez a nemesvonalú, hatalmas gépkocsi, négykerék-meghajtással dolgozik s ezért a vezetője a legrosszabb terepen sem veszíti el az uralmat a gép fölött, — 100 kilométeres sebesség mellett sem.

Szakadékos,
tonságosan e

Wheeler szenátor és Lindbergh ezredes az amerikai benemavatkozás vezető személyiségei egy newyorki népgyűlésen. Közöttük a háttérben Lindbergh felesége.

Közös német-holland tüntetés a szovjet ellen, és az új Európa mellett.

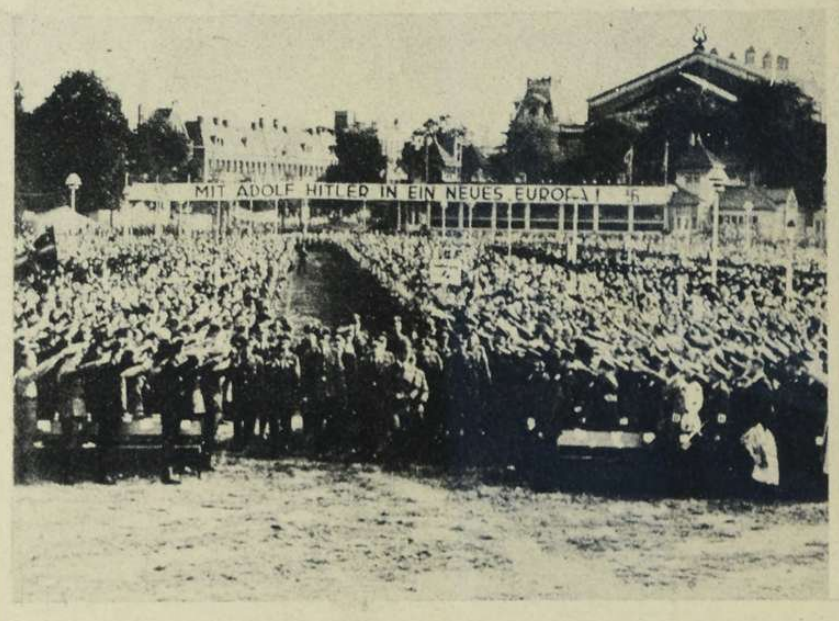

Az amerikai ifjúság tüntetése a háború ellen Washingtonban. Kölcsönt a farmernek, több iskolát és elhelyezkedést követelnek a fegyvergyártás helyett.

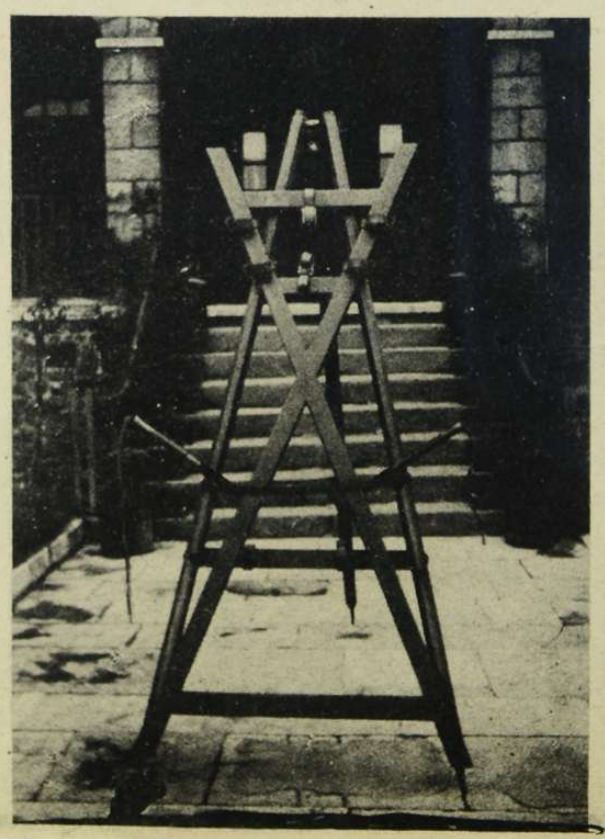

KÖZÉPKORI KÍNZÓESZK
BÖRTÖN

Az 1940 júniusában elfoglalt Gue
börtönében találták ezeket a köz
kínzóeszközöket, melyeket az a
börtönében a foglyok f

ocsi csodája

ával ragyogó eredményeket értek el
n fejlődés lehetőségét.
s találmány nagymesteréről, „Trippel-
ől...

A folyóvíz szélén az úszó gépkocsi hajtócsavarja leereszkedik...

... és símán fut tovább a vízen 13 kilométeres sebességgel!

dombokon biz-
dik le a vízpart

ST. PETER PORT

szigetének St. Peter Port-i
i inkvizícióra emlékeztető
uralom alatt állott sziget
sére használtak.

Katonagyerek üzen a frontra...

Vidám tagja a német leányok szövetségének.

A vitorlás csónak víg versenyt kezd az új csodával...

...s a csónakos bámulva nézi a partra kerekeken kifutó modern vetélytársát...

Így készül az aluminium pénz

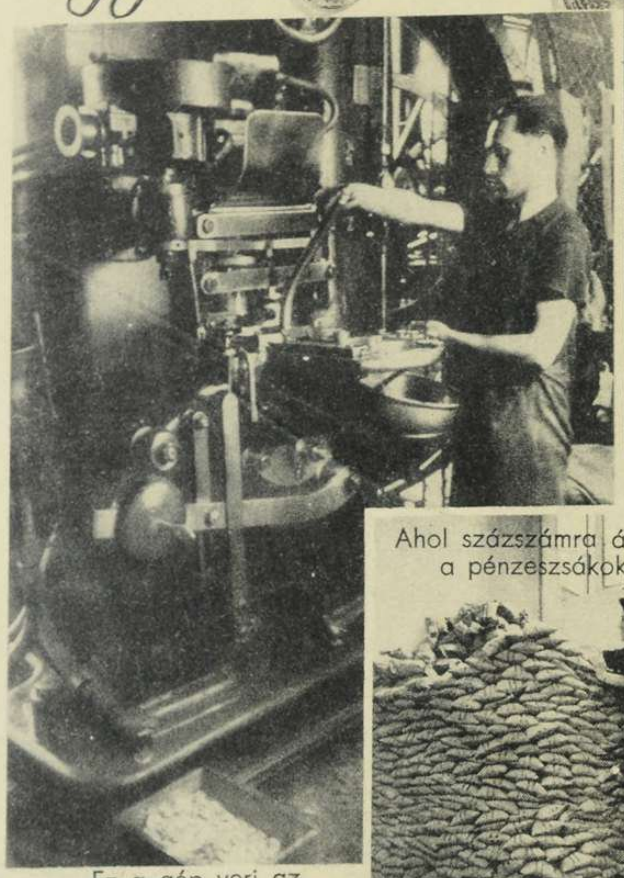

Ez a gép veri az új aluminium pénzt.

Hosszú aluminium-szalagokból préselik ki a köralakú pénzdarabokat.

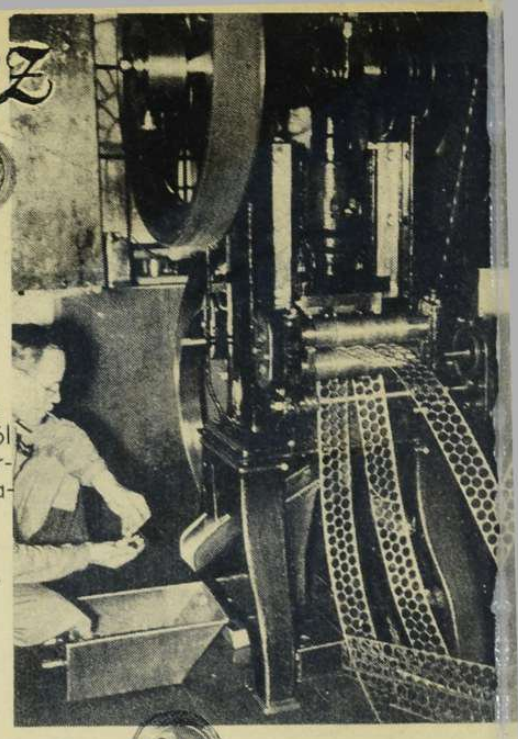

Minden darabot külön megvizsgálnak, a hibás példányok könyörtelenül az olvasztóba kerülnek.

Ahol százszámra állnak a pénzeszsákok.

Gép számlálja az egyes zsákok tartalmát...

Kétpengősök a mérlegen.

Hidvéghy László (MAC) remek ugrása a vasárnapi versenyen.

...és mérleg ellenőrzi az egyes pénzeszsákok súlyát.

Csomagolják a pénzt. Egy láda pénz...!

Női gátfutás 80 méteren. Az első: Sziklay (Kispest).

A hét legsulyosabb világpolitikai eseménye:

IZLAND
AMERIKAI MEGSZÁLLÁSA

A *„boldogság szigete"*, — ahogy Izlandot nevezik — váratlanul a döntőfontosságú nemzetközi események középpontjába került. Két héttel ezelőtt, amikor *Wheeler*, a háborúellenes amerikai szenátor viharos tiltakozások áradatában mejósolta, hogy az Egyesült Államok Izland katonai megszállására készül, még meseszerűnek hangzott az új támaszpont elfoglalására irányuló vállalkozás, de azóta Roosevelt bejelentette az ámuló világnak, hogy a nyugati és keleti földteke határvonalait világosan megjelölni nem lehet s az *Egyesült Államok készségesen teljesíti az izlandi kormány kívánságát* és megszállja tengerészcsapataival a szigetországot . . .

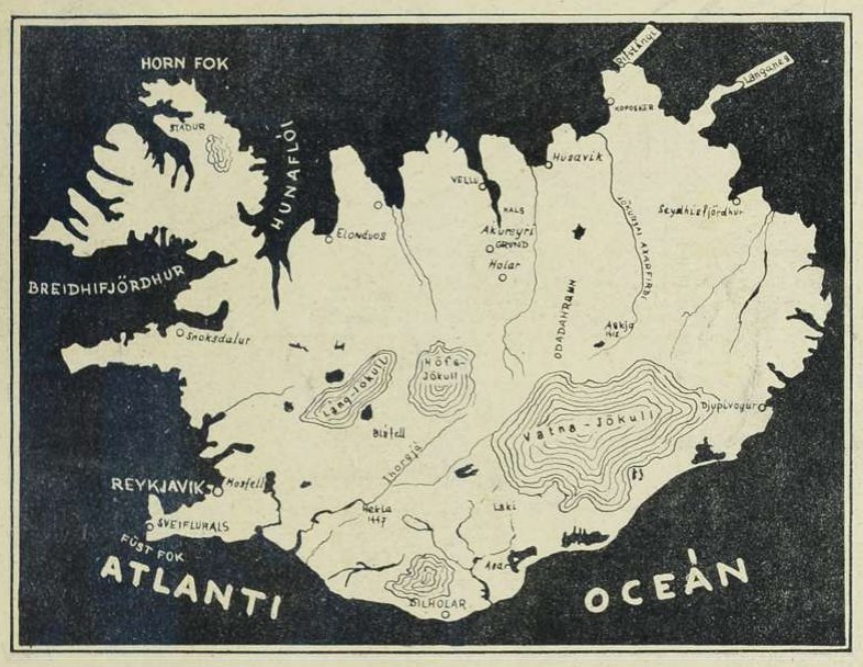

A diplomáciai színfalak mögött lezajlott titokzatos eseményekről ma még lehetetlenség tiszta képet alkotni. Meglepő és furcsa tény az, hogy az amerikai *Chicago Tribune* londoni munkatársa *Marchie*, a közelmultban fontos beszélgetést folytatott Izland miniszterelnökével, *Hermann Jonasson*-nal, aki úgy a tényleges angol, mint az esetleges amerikai megszállás ellen *élénken tiltakozott* az ezeresztendős, semleges köztársaság nevében... *Jonasson* hangoztatta az izland-német viszony korrektségét is és országának erős szándékát, feltétlenül kívül maradni a világháború veszedelmes körein.

Mi történhetett egy rövid hét alatt, hogy ugyanaz a miniszterelnök jegyzékben kérte az amerikai segítséget, s lehetőséget adott országának gyors megszállására? . . .

Az első hírek szerint, még az volt a terv, hogy az amerikai tengerészek *felváltják az angolokat* s az angol erők véglegesen elhagyják Izland szigetét. Lehetséges, hogy az izlandi kormány jó cserére törekedett, de azóta az angolszász sajtó már csak az amerikai-angol haderő dicsőséges *együttműködéséről* beszél.

Valószínű, hogy az érdekeltek rendkívül ügyesen kihasználták az izlandi nép öntudatos, hazafias érzéseit s a Dániától való végleges elszakadás örömeihez garantálták a teljes függetlenséget. Hiszen *Jonasson* is meghirdet'e, hogy „nem akar több királyt látni", — ami a dán perszonál-unió végét jelenti.

Izland a parlamentárizmus ős hazája; 930-ban tartották őslakói a *„minden férfiak mezején"* első szabad országgyűlésüket. Ma is fejlett, színes, zavaros az izlandi politikai élet: nemzetiszocialisták, demokraták és kommunisták minden árnyalata vonul fel és le a fővárosban, békésen egymás mellett, — *egyelőre.*

Csodálatos országban vetettek lábat az amerikai tengerészek. — *Arnarson* viking hajós földjén. A népvándorlás és a középkori háborúk hullámai már nem érték el a norvég telepesek békés szigetét: a nyelv, a dal, a népszokás, a kultura érintetlen, ősi és eredeti. *A föld terméketlen, de az óriási melegvízforrások körül páratlan melegházi kertészet fejlődött ki.* Égigszökő gejzirek, gőzölgő lápok, kopár sárgavörös, barna, fekete, lila sziklák, füstölgő tűzhányók, menydörgő vízesések, mélyvizű fjordok, alacsony cserjék, moha- és zuzmófélék világoszöld felületei, legelésző juhnyájak s mozdulatlan tavak, rajtuk sokezernyi hófehér hattyúval: *ez Izland*, a rejtélyes sziget, amelynek népe békét akart s belesodródott a háborúba.

Reykjavik a főváros, 36.000 lakossal; — egyeteme, zeneakadémiája, fejlett kulturélete és 1500 magángépkocsija van. Analfabéta s elhagyott, koldus nincs Izland szigetén s nagy ritkaság a bűncselekmény. A főbűnöző a *vihar*, az egyenlőtlen légáramlatok süvítő kiegyenlítődése a sziget fölött. A vihar rabol háztetőket, ablakokat, juhot és hajót . . .

És most új fergeteg csatlakozott a régihez, a megszokotthoz: a háború fergetege.

Izland lesz a főállomása az Angliába szállított hadianyagnak. Izlandig az amerikai hadihajók kísérik a szállítmányokat s a további út védelmére, — az amerikai megítélés szerint — már az angol hajóhad is elegendő...

A nemzetközi jog érvényes szabályainak megfelelő módon, Németország az izlandi vizeket már régen háborús területnek deklarálta! Az Egyesült Államok hadihajói az európai háború zónájába vonulnak be s félelmetesen megnövekszik a közvetlen összeütközés lehetősége, amire a háborús párt tagjai olyan régen és epekedve várakoznak... Izland a brit vizek határán fekszik s a jogos hadicselekményeket, az Angliában kezdeményezett blokád természetes rend szabályait sokkal könnyebb lesz a közeljövőben az amerikai szenvedélyek felkorbácsolására hasznosítani. Mintha már csak az lenne a kérdés, hogy kit lehetne a történelem ítélőszéke elé állítani, az — első sortűzért... Annyi már is bizonyos, hogy a *„boldogság szigete"*, boldogtalan jövő felé sodródik...

L.

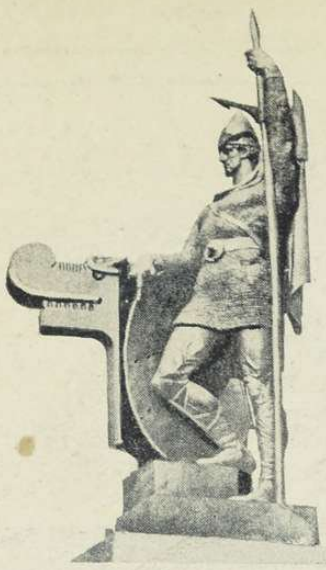

Ingolfur Árnason, a viking-hajós, Izland felfedezője.

A 75 méter magasra törő „Nagy Gejzir".

A világ egyik legnagyobb és legszebb vízesése.

Vulkánkitörés az izlandi gleccserek között.

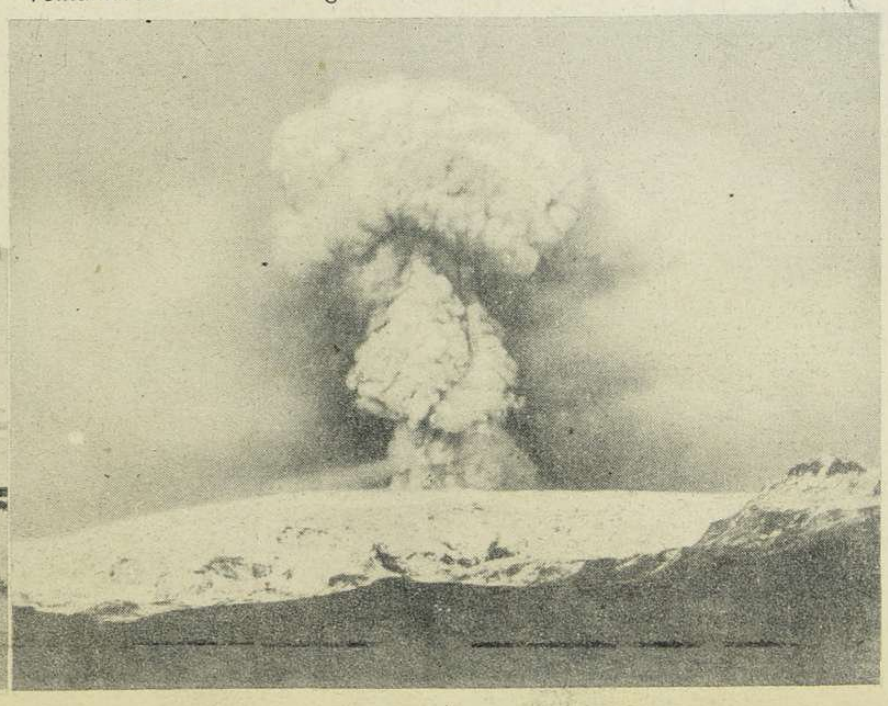

Itt ült össze 930-ban a világ legrégibb parlamentje: az izlandi nemzetgyűlés.

Izlandi tájkép tavaszi hóolvadáskor.

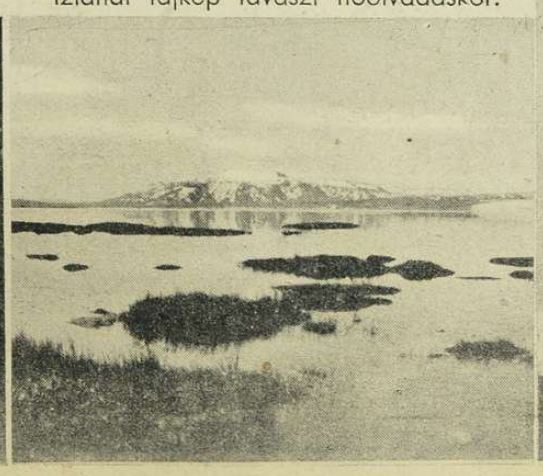

Haditanács a szovjetföldön.

Erdei, primitív szovjettábor, ahonnan már elszállították a lakókat...

HADIJELENTÉSEK, CSATÁK ÉS

Irta: Dr. Rajniss Ferenc

A történelem bölcselői azt tanítják, hogy a népek és az egyének a legritkábban ismerték fel *a saját koruk eseményeinek roppant fontosságát* s a háborúk és a mélységes változások nyomán csak késői évtizedekben vetődött világosság az okok, következmények és összefüggések igazi értelmére. Az események sodrában az életösztön cselekvést parancsol és nem elmélázást s akárhogy tombol a vihar, — ha sokáig tart, — az emberek a harc és a mindennapi élet dolgai után néznek és nem kutatják a jövő csillagzatát...

Az *emberi művelődés* megváltoztatja ezt a tapasztalattal bizonyított tételt is, mert ma már alig van olyan olyan elfoglalt, de értelmes ember Európában és a világ többi részein, akit ne érdekelne környezetében és magányosságában az életfeltételeket átformáló háború. Mindenki megpróbálja véleményét kialakítani s ez a tömeges, sokmilliós szellemi igyekezet már jobban tisztázza idejében a célokat s a jövendő valószínű irányát, mint a távoli multban néhány tudós férfiú elszigetelt gondolkodása.

Élni erősen és bátran a jelennel s küzdeni öntudatos akarattal a jobb jövőért: — ez a jelszava a friss nemzeti életnek. A nagyvilág olyan, amilyen s úgy kell vegyük, ahogy van, nem azért, hogy hiányosságaiba beletörődjünk, hanem azért, hogy a *valóság földjén lábat vetve*, sikeresen dolgozhassunk a megváltoztatásán.

A *tengelyhatalmak győzelmeinek ez az újkori életfelfogás a titka.* Elfogulatlan, éles megfigyelés az erők és gyöngeségek lemérése, minden akció előkészítésének kínos pontossága, önismeret, fegyelem, acélos akarat, számítás, szervezettség és egyetlen óriás ökölbe fogott lesujtó lendület a cselekvés pillanatában; — együttesen jellemzik azt a harci gépezetet, amely a szovjet ellen *a világnézeti szándék lelkességével rohan előre!*

A szovjet birodalom végtelennek látszó síkjain korunk döntése menydörög a csatazajban s amikor elcsöndesedik a világtörténelmi hadjárat, mint égő csipkebokorból, úgy ragyog majd felénk az új Európa törvényeinek kőtáblája, megszabni évszázadok rendjét és haladását. Fájdalmas lehet a vajúdás, máshoz szokott emberek lázadozhatnak a szokatlan világ ellen, de elrendelt keresztúton állunk s *nagyobb korszakba* nem születhettünk volna...

A széthulló szovjethadsereg

A hét folyamán az ellenséges nemzetközi sajtó elsietett diadalérzésel hirdette, hogy a német előnyomulás teljesen megállott s *Lozovszki*, a szovjet helyettes külügyi népbiztosa már bejelentette, hogy ez a háború az átkos „fasizmus" és Németország végleges bukásával végződik. A szűkszavú német jelentések csak *tervszerű és sikeres* haladásról számoltak be s csak július 10-én közölték, hogy *a bialosztoki—minszki kettős csata befejeződött s a hadizsákmány 323,898 fogoly, 5382 megsemmisített vagy elfogott páncélos kocsi, 1809 ágyú és megszámlálhatatlan mennyiségű fegyver, lőszer és hadfelszerelési tárgy! Az arcvonalon a foglyok száma 400.000 fölé emelkedett s 4423 ágyú, 7615 páncélos kocsi és 6233 repülőgép a szovjet rövid két és félhetes vesztesége...*

Július 12-án éjfélkor rendkívüli híradást jelentett a harsonaszó a rádióban s szétrepült a világba a háború legnagyobb győzelmének rövid története. *A Sztalin-vonalat minden fontos szakaszán áttörték. Moldva felől túlszorították a szovjetcsapatokat a Dnyeszteren. A Dnyesztertől északkeletre a német csapatok közvetlenül Kiev előtt állanak! A Dnyepernél az erődítési zár megtörött. Minksztől keletre az arcvonal 200 kilométerrel mélyebbre került. Vitebszk elesett. A Peipusztótól keletre a páncélos kötelékek Leningrád felé haladnak! Az utánpótlási vonalaka' mindenütt előretolták a szétvert Sztalin-vonalig. A légi haderő a szovjetcsapatok háta mögött rombolja, tépi a vasútvonalakat s lehetetlenné teszi az ellenhadműveleteket...*

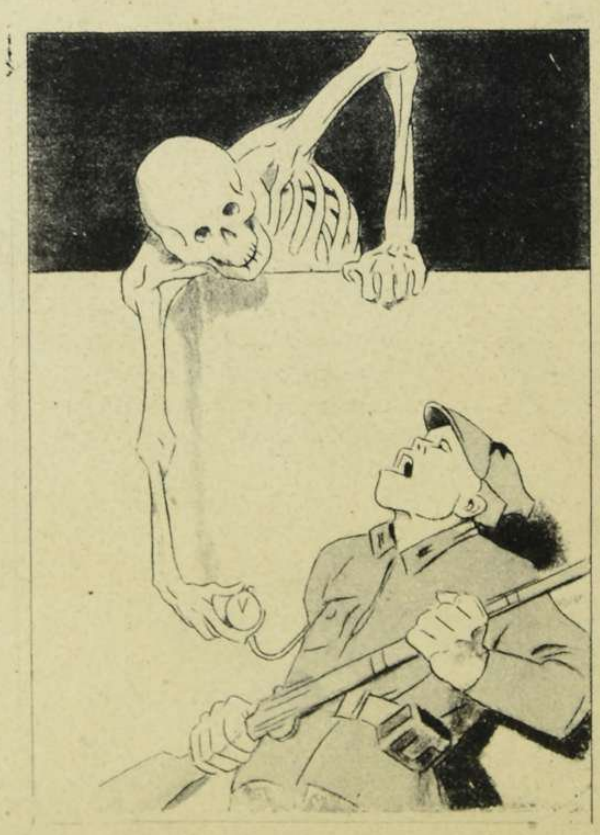

Kísértet kopog a Kreml kapuján.

A német „megtorpanás" híveinek torkán akadt a szó. *Ilyen hadijelentés még nem volt a világon. A szovjet ellen felvonult hadak kezére már kétszer akkora terület került, mint Nagybritannia. Egyszerre fenyegeti a veszély Leningrádot, Moszkvát és Kievet s mindez három hét története...*

Ellenség és jóbarát egyformán el kell ismerje azt, hogy valami ellenállhatatlan röpítő erő vonalában bukott fel az egész szovjethadsereg s remény sincs már arra, hogy ez a megfélemlített, elszédült s legerősebb fegyvereitől megfosztott tábor mégegyszer feltápászkodik és győzedelmes csatát kínál...

Azóta *Mannerheim* vitéz finn csapatai is támadásra indultak a Ladoga-tó mindkét partján s messze fent északon a szovjet vereségével befejeződött a sallai csata.

Moszkvában már elismerték, hogy nincs többé központi vezetéssel irányítható, összefüggő szovjet arcvonal, mert *megosztották a főparancsnokságot. Vorosilov* lett az északi, *Timosenko* a középső és *Budjenni* a déli hadseregek főparancsnoka. *Sukov* és *Meretzkov* tábornok az eddigi eredmények alapján megbukott. A moszkvai védelmi tanács, sorsát a három forradalmi vezér kezeibe helyezte s főfeladata ma már abban áll, hogy tűzzel és vassal megakadályozza a szovjet fővárosában mutatkozó félőrült rémület kitörését. A szovjetrádió az *angol szerződéssel* próbálja óráról-órára megerősíteni a csüggedőket, de ki hiszi el, hogy segít valamit a rohanó szükségben az a megállapodás, amely eltiltja a szovjetet a külön békekötéstől? Sok ilyen szerződés volt, de egyik sem bizonyult orvosságnak a halál ellen.

A szovjethadseregbe kényszerített litvánok tisztestől átfutottak a német arcvonalba . . .

Szovjetfoglyok rendszeres kihallgatása

Elfogott zsidó kommunista.

UJ FORDULATOK

Miért nincs segítség? — kérdezhetik sokan, akik a valóban bámulatos mennyiségű szovjet repülőgépre, harcikocsira és technikai felszerelésre hivatkozhatnak. Hiszen, ha el is veszett a nehéz fegyverzet tekintélyes része, ha fogságba került és elesett, vagy megsebesült *másfél millió katona*, akkor is van még 6—8 millió mozgósított emberből álló hadsereg, amellyel a népszerű mese szerint el lehet vonulni az Ural mögé, sokesztendős nyugtalanító ütközetekre. Érdemes foglalkozni evvel a kérdéssel, mert *a tér és tömeg* régivágású fogalmai sokfelé felkeltik ezt a tarthatatlan hitet.

Miért nincs menekvés?

A szovjet emberanyaga a legnagyobb akadálya az elszenvedett csapások kiheverésének.

ÁLLÁSVÁLTOZTATÁS ELŐRE

(Ht. szd. Pálházy felv.)

Magyar harcikocsik Kolomeában.

(Ht. szd. Neogrády felv.)

Tábori tüzérségünk munkában.

Az arcvonalon

Megbízható jelentések szerint a háború második hetében már másod- és harmadrangú vezetők ültek a kifogástalan gépeken... A szovjetnek nincs komoly utánpótlása technikusokban, az értelmes, kiválóan tanult ipari réteg csak *vékony borítólapja* a tanulatlan óriás tömegnek s *a világforradalom katonai előkészítésében sokkal több gépet gyártottak a futószalagokon, mint amennyi embert neveltek alapos tudással a gépek irányítására. Ez az aránytalanság az élő- és holtanyag között katasztrófába fut, mihelyst az élen járó keskeny réteget érzékeny veszteség éri.* Szovjetoroszország az első három hétben sokkal többet vesztett, mint amennyit a magas számok mutatnak... A háború kezdetén is aránytalan volt minden, most már azonban nem is lehet segíteni a szovjet hadsereg bénító betegségén.

A teljes légi fölény birtokában a német hadsereg nem ad nyugalmat, időt és módot az ellenségnek a szétszórt csapattestek újjászervezésére és arányosítására. A pusztítás mértéke felülmúlja a képzelőerőt s csak a kevés részletjelentés *sejteti*, hogy mi történik tulajdonképpen az arcvonalon és mögötte.

A hét történetéből összeállított villanásszerű feljegyzések mutatják, hogy *egyazon napon* 52,000 szovjetkatona szökött át a németekhez, 204 szovjetrepülőgép pusztult el és elesett Csernovitz... Ilyen fantasztikus mértékben még sohasem szabdaltak meg hadsereget.

Július 8-án 14 vonat, 275 teherautó és 86 páncélos harcikocsi a szovjet vesztesége egy rövid szakaszon és 201 repülőgép a nap folyamán. Július 13-án 167 szovjetrepülőgép gyulladt ki a levegőben és a földön... Mindennap 150—250 géppel csökken a szovjet légierő, *de mértani arányban csökken a megmaradó állomány támadó és ellenálló képessége is!*

Kilométerekben sem szabad számolni a hadisikert, de a német gyorscsapatok már 300 kilométer távolságban vannak kiindulási pontjuktól s ezt az utat örökös harcokban tették meg. *A szovjet-harctéren van olyan német hadosztály, amelyik az európai háború kezdete óta 4500 kilométert menetelt Lengyelországban, Belgiumban, Franciaországban, a Balkánon és a keleti hadszintéren!* Ezek a kipróbált, edzett katonák nem ismernek fáradalmat és veszélyt a csata óráiban. A szovjetcsapatok most vannak milliós kötelékekben először harcban s a vezetés, az ellenálló képesség s az utánpótlás első nagy próbáját szenvedik siralmas eredménnyel. A finn háború csak nagyobb hadgyakorlat volt a mostani tüzes pokolhoz képest.

Valószínű, hogy a szovjet seregek mögött az utánpótlás zavarai a legsúlyosabbak. Zsitomir és Kiev között a német légi támadások felszaggatták a síneket, *Potolszk és Nevel* között 15 csapatszállító vonat égett lángokban. *Szmolenszk* és *Moszkva* s *Moszkva* és *Leningrad* vasúti forgalma véglegesen megszűnt s *Osztrov* elfoglalása óta Leningrad délfelé is elszakadt a világtól. A nagyobb hadfelszerelési ipartelepekre sűrűn lecsapnak a stukák s a gyalogosan útnak indított tartalékokat eltérítik útjukról a szakadatlan légi támadások. Szovjetoroszország szervezeti gyöngesége nem állja sokáig a gyorsan fokozódó rendetlenséget, viszont a német és a csatlakozott

Szovjetfoglyokat szállítanak a honvédek.

(Ht. szd. D'Isoz felv.)

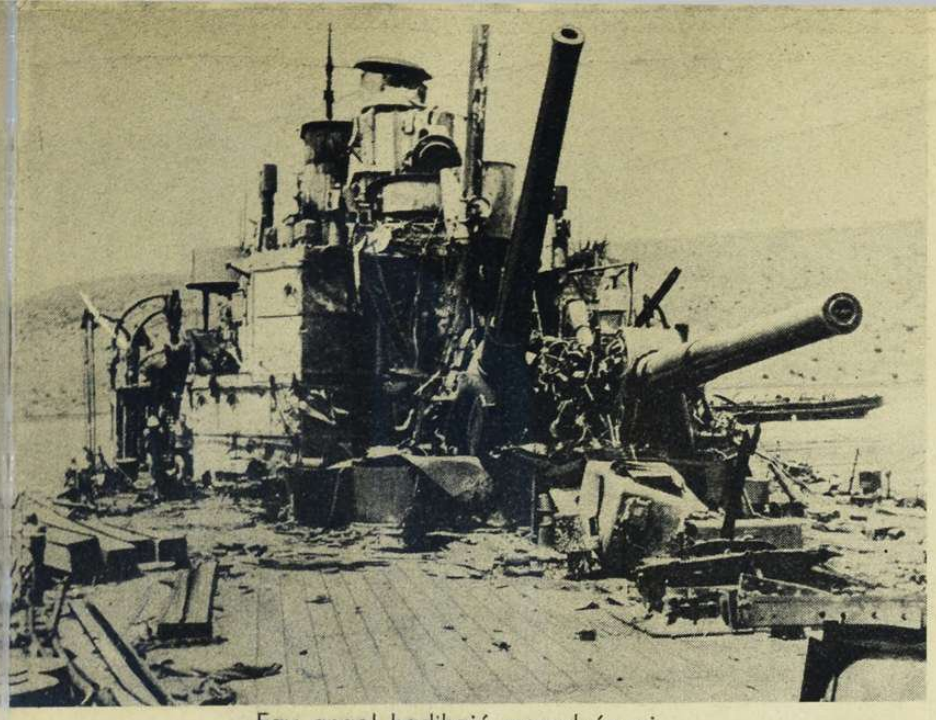

Egy angol hadihajó maradványai.

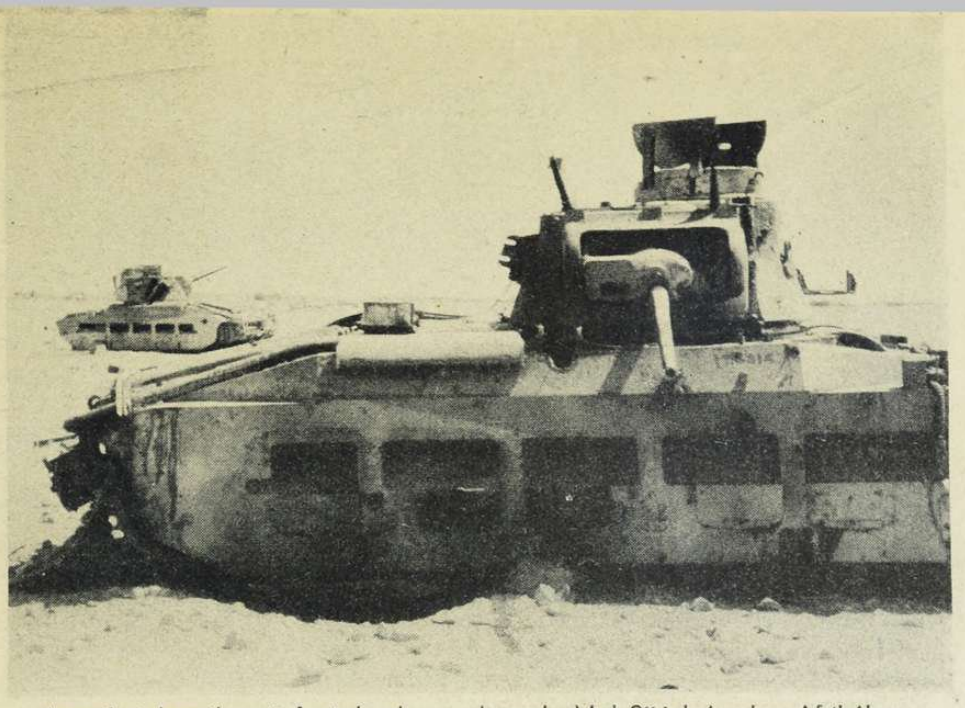

Amerikai harcikocsit fogtak el az olaszok „Mak 2" jelzéssel — Afrikában...

szövetséges seregekben a hadigépezet minden kis kereke pompásan működik.

Csak a szovjethazugságok sűrű hálója fedi el a kegyetlen tényeket a megtizedelt hadsereg elől. A szovjetjelentés állandóan visszaveri az ellenséget, — igaz, hogy mindig *beljebb* megjelölt helyekről s hirdeti kitartóan, hogy a német harcikocsik nagyobbik részét csak vitrolavászon fedi... A szerencsétlen rohamozók már úgysem mondhatják el, hogy a moszkvai elvtársak tévedtek. Igy morzsolódnak fel egész szovjet hadosztályok haszontalanul, egy lelkiismeretlen uralmi kisebbség vak parancsára.

Leningrad, Moszkva és Kiev háromszögében eldől a szovjet sorsa! A három főparancsnok nem viheti el másfelé a fő haderőt, mert a németek nem engedik. Hozzátapadnak, utánamennek, harcra kényszerítik a riadt seregeket a szétbomlásig és a lefegyverzésig. A szovjet fontos hadiipara *Moszkva* és *Charkov* vonalától nyugatra fekszik, szén és vas gyorsan felhasználható módon csak a doni medencéből bányászható s ha ezek a területek elvesznek — az Ural mögött is elhamvad a szovjeturalom a nacionalista felkelések és a szociális forrongások felcsapó tüzében.

A láthatatlan német fegyvereket nem akarták megismerni sohasem az új világnézet ellenségei s becsukták szemüket a tudományos háború tényei előtt. Nem a vak szenvedélyek görgetik előre a támadásokat, hanem az átgondolt tervezés és a legmagasabbrangú szellemi munka. S nem a vezérkar dolgozik csupán, hanem az egész birodalom politikai és gazdasági vezetősége, hogy ezernyi feladat szervesen összehangolt megoldása szolgáltasson kiváló fegyvert, lelki, testi és műszaki vértezetet a hadseregnek.

A szovjetben szavaltak végeszakadatlanul a vörös fórumokon, Németországban pedig megszervezték a *laboratóriumi munkát* a hadsereg igénytelennek látszó kis szükségleteinek kielégítésére is. Évekig kísérleteztek például csak azért, hogy a gépesített osztagok bádogból készült kenőolajtartályát olcsóbb és jobb pótanyagból állítsák elő. Ma már egyliteres, palackformájú s hulladékpapírosból sajtolt tartályokban hordozzák a kenőolajat s a kikísérletezett papírtartály erős, ruganyos és nehezebben rongálódik, mint a bádog... Nyolc évvel ezelőtt a gépesített osztagokat még hűségesen kísérte a *„tankkocsi"* s ha fogytán volt a benzin, a harcikocsik körülállták az anyatankot, lassan és egymásután felvenni a szükséges új mennyiséget. A német hadsereg ezt a nehézkességet a szabványos 20 literes benzinkannákkal szüntette meg. Ezek a kannák könnyen kezelhetők s rendkívül erősek, úgy hogy kímélet és baj nélkül dobálhatók.

A harcikocsik hosszú oszlopa mellett csak elszalad az utánpótlás kocsija, ledobja a szükséges kannákat s rohan tovább. Percek alatt indulhat az oszlop is s az *időnyerés a legfontosabb a háborúban, a tér és a tömeg legyőzésére*... Igy elmondottan, mindez egyszerűnek látszik, de gondos értelem csiszolja össze a csodás szervezetbe a részleteket, amelyekből kialakul azután *a verhetetlen fölény.*

Egyetlen német üteg 14 szovjet ágyút, 32 géppuskát, 1 gránátvetőt, 1 páncéloskocsit és 1 mozdonyt pusztított el félnapos csatában, anél-

AZ ELMARADT LŐSZERSZÁLLÍTMÁNY

Tobruk közelében a lőszerszállító angol hajót német harcigépek a levegőbe röpítették.

Az angol legénység megmaradt része csónakon a partra menekült, — Rommel tábornok afrikai hadtestének fogságába...

Az Atlanti-óceánon a német tengeralattjárók szakadatlanul süllyesztik az angol kereskedelemi hajókat...

Páncélos vadászok keresik a szétszórt ellenséget az arcvonal mögött.

Harcban fényképez a haditudósító.

és a lövészárokból ad helyszíni tudósítást.

kül, hogy a tüzérek közül bárki megsebesült volna. *Nem véletlenség ez!* A legjobb anyag és a legkiválóbb katona találkozásából csak győzelem születhetik. *A szovjet az átlagos európai színvonal alatt mozog katonai rendszerének minden vonatkozásában s ezért bukik meg, akárhány millió embert mozgósít s áldoz fel veszett hiúságának égő máglyáján...*

A megbecsült magyar hősiesség

A német olasz és finn sajtó a szoros szövetségi és barátsági viszonyban is feltűnő melegséggel emlékezett meg a hét folyamán csapataink határozott, vitéz és eredményes magatartásáról. Most derült ki, hogy *Sztaniszlau* váratlanul gyors elfoglalásával, a magyar honvédség sok száz ártatlan ember életét mentette meg, mert a börtönparancsnok azt az utasítást kapta, hogy az ellenség betörése esetén robbantsa a levegőbe a börtönt, a bezárt tuszokkal együtt... A *Zbrucz*-menti csatákban a magyar csapatok megtörték az elkeseredett szovjetellenállást s már a folyótól keletre üldözik az ellenséget. Szakadó eső, sártenger, porfelhő, az embertelenül elhanyagolt utak, a felrobbantott hidak és átkelők nem tudták megakadályozni vagy zavarni a magyar osztagok előretörését. Az európai sajtó meggyőződéssel dícséri a magyar *kerékpáros osztagokat*, a *műszaki csapatok* remek teljesítményeit és a fiatal *légi haderőt*. A Kárpátvonalról a podoliai síkra letört magyar csapatok *Kelet-Galiciában befejezték feladatukat*. Gyorscsapataink már a szövetséges német hadsereg kötelékében folytatják az előnyomulást, gyalogseregtesteink pedig az eddig megszállott területen végzik a pacifikáló munkát. Az összegyüjtött foglyok száma 25.000 s ez a szám azt bizonyítja, hogy hatalmas sereggel szállottak szembe a magyar honvédcsapatok. *A nemzet méltán büszke katonafiaira!*

Fordulatok a béke és a háború felé

Az angol sziget sűrű látogatásában és Anglia kereskedelmi hajóállományának harci csökkentésében nincs változás. Az eddigi adatok szerint júliusban is eléri majd a német haderő a 700.000 tonnás süllyesztési átlagot. *Hull* kikötőjét heves légi támadás érte s több angol hadiipar-várost végigbombáztak. A Csatorna fölött az angolok légicsatát vesztettek.

A Földközi-tenger partvidékén *Tobruk, Port-Said, Haifa, Izmailia, Ciprus* és *Málta* szigete ellen olasz-német légi támadások zajlottak le kiváló eredménnyel.

Szíriában fegyverszüneti szélcsönd uralkodik, de a békefeltételeket még egyik fél sem tette közzé. A franciák ötszörös túlerő ellen harcoltak s Dentz tábornok meg akarja akadályozni a fölösleges vérontást.

Az európai összefogás a szovjet ellen napról-napra erősödik. A spanyol önkéntes *„kékdandár"*-t Serano Suner már elbúcsúztatta s a francia önkéntes légió is kiépül és szervezkedik *3000* tagjának felszerelésére. Hollandia és a Skandináv államok sajtója s a török lapok nagyrésze félreérthetetlen világossággal a szovjetellenes arcvonalban látja a jövendőt. Az angol repülők *Adalia* török kikötőben elsüllyesztették a francia *St. Didier* gőzöst s egy füst alatt bombázták a kikötőt is. *Ankarában nagy a felháborodás.*

Amerikában rendkívül módon hullámzik a közvélemény. *Wheeler* szenátor szerint *csak az őrült hiheti el, hogy Amerika háborúba kormányozható...* Izland elfoglalása élénk cáfolata Wheeler elméletének s a közeljövő legsúlyosabb konfliktusa éppen ebből az értelmetlen foglalásból származhatik.

Anglia figyelme *Teherán* és *Kabul* felé fordult. Valami nagyobbszabású háborús eseményt akar előkészíteni a sajtó, talán az expedíciós hadsereg betörését Iránba. A szovjet katonai bizottságának londoni fogadásánál az összeverődött tömeg áttörte a kordont, elénekelte az Internacionálét s az örök barátságot követelte Szovjetoroszországgal. A világ plutokrata államai földig megtisztelten barátkoznak a szovjettel, hajlandók a mult, a jelen és a jövendő elfeledésére, csak segítőtársat kaphassanak a régi, igazságtalan világrend helyreállításához. A szovjet segítőtárs mindent megígér a kölcsönös nagy segítség reményében, de közben már — *csomagol... Moszkva szovjet urai felkészültek a menekülésre. Churchill* viszont csak 1942-re ígéri a tengelyhatalmak megsemmisítését. Valahol a plutokrata és a kommunista határnapok között elérkezik a leszámolás ideje, de a végső tusában csak az új világ győzhet!!

Bevonuló finn katonákat ebédeltet a Lotta, a finn asszonyok híres hadiszervezete.

Ilyen az óriás szovjettank — a nagy ellenfél birtokában.

Kiégett, elpusztított szovjet páncélosok ezrével fedik az utakat és a mezőket...

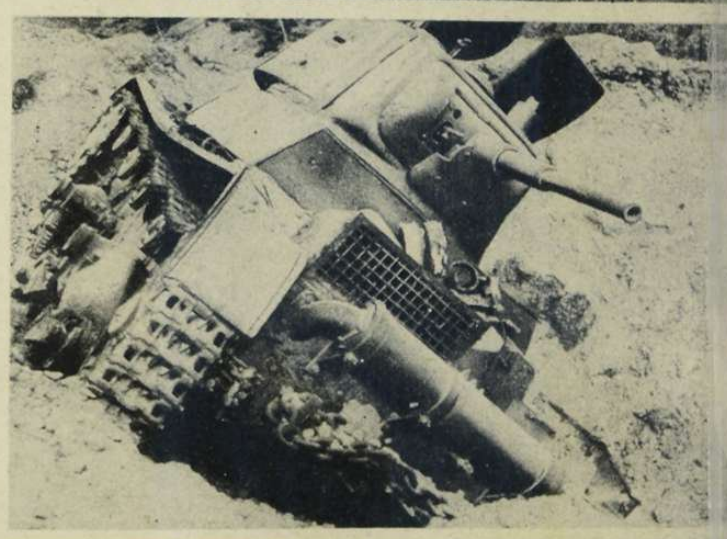

Sok szájnak sok kell.

A „kert"-ben.

Egy magyar anya

Isten, mert szüksége van rájuk a hazának, hogy fennmaradjunk, hogy élhessünk rendületlenül, idegen tengerek között is.

Mindezt kapkodva, meghatottan és lelkesedve elmondom Egyednének. Csodálatos bölcsességgel mosolyog rám, szelídség és szomorúság van a mosolyában:

— Nekem ezt még senki se mondta — int elhárítón —, csak azt mondják, hogy bolond vagyok.

Szemérmes lesz, zárkózott, csupa büszkeség, alig tudom szóra bírni.

— Hány órakor kel reggel? — kérdezem, hogy hétköznapjaink emlegetésével kissé közelebb kerüljön hozzám.

— Ötkor.

— És mikor fekszik?

— Tíz-tizenegy óra minden nap van, amikor ágyba jutok, mert csak este kerül időm a foltozáshoz, javítgatáshoz...

Minden reggel ötkor kel. Hét gyereknek, az urának, szívbajos édesanyjának ad reggelit. Öt gyereket készít iskolába, mosdat, kefél, egyet még fürösztget, a legnagyobbat gyárba küldi!

Zajos, megállás nélküli a reggele és ha megcsendesül kissé a kétszobás lakás, takarításhoz fog. Látom, alapos lehet, mert ragyog körülötte minden, bár sok ágyat kell vetnie és sotk szétdobált holmit kell elrendeznie.

Nincs panasz a hangjában még akkor sem, amikor a jövedelmük felől érdeklődöm, pedig... de szomorúak a számok!

Egyed József cipőmunkási segéd volt és adósság nélkül éltek, amíg csökkentette munkáslétszámát a gyár és ő munka nélkül maradt. Rövid idővel ezelőtt sikerült csak bejutnia a főváros kertészetéhez napszámosnak. Negyvennégy fillér órabért kap és így keres hetenként huszonnégy pengőt. Ebből tizenkét pengő a lakás. Tizüknek napi négy-öt kiló kenyér kellene, az árpakávébe legalább egy liter tej, ez másik tizenkét pengő. Ezzel a legszükségesebbel már el is fogyott a huszonnégy pengő.

— Mióta így vagyunk, négyszáz pengő adósságunk lett, de azelőtt sose volt — mondja Egyedné. — Szerencsére a fűszeres még ad...

Tizenöt pengőért évente bérel egy közepes teremnagyságú kertet. Maga ássa, kapálja, ülteti. Terem benne kevéske bab, krumpli, hagyma, valami eper, hogy gyümölcshöz juthassanak a gyerekek.

— Tésztagyúráshoz másfél kiló liszt kell nekünk... ilyenkor, ha paprikás krumplit főzök, legalább három kilót pucolok meg...

— Négy is kell — mondja csendesen az ura és további magyarázata szíven üt. Talán ő maga sem tudja, hogy néhány öntudatlan szóval most szobrot mintáz az „Anyáról". — Legalább négy kiló kell, mert különben nem jut a feleségemnek és olyankor éhesen fekszik le...

Értem, hiszem: Egyedné nemcsak a részéről mond le gyerekei javára, hanem még a szíve véréből is osztana nekik, látom a szemén. Látom a gyerekeken is: mosolyognak, tiszták, egészségesek, illedelmesek.

Néznek rám és valamennyiök szeméből az anyjuk lelke sugárzik felém, őt látom pillantásuk okos melegében, a szájuk szégyenlős mosolyában, vékony, izmos kis testükben, a hangjuk csendességéből is őt hallom.

— Kap-e valami segélyt, ha jön a nyolcadik? — kérdem félénken.

Kis keserűséggel elmosolyodik, azután vállat von:

— Napi negyven fillért ad majd az OTI, de keserves a hozzájutás. Ma is reggel fél kilenctől délután kettőig voltam bent az intézetben és holnap megint csak kell mennem, mert vizsgálnak, megállapítás van, kiutalás... és ezt nem lehet egy napon megcsinálni. Pedig így elnehezülve már nagyon nehéz étlen-szomjan annyit várakozni. A mama se bírja addig itthon a munkát. Szívbajos, még ő szorul gondozásra.

Nem panaszkodik, csak csendesen megállapítja a tényeket. Elmondja, hogy aggódik: mi lesz a gyerekekkel, ha eljön az ideje és magukra kell hagynia őket. Most még nagymosást csinál, sok kell az urának, a gyerekeknek és nyilván hetekig nem tud teknő mellé állni...

— Mit szeretne, hogyan lehetne a sorsukon segíteni? — faggatom.

Messze néz a tárt ajtón át, ki a napsütötte fűre, ahol a gyerekei játszanak, azután felsóhajt:

— Jó volna, ha az uram bejuthatna egy olyan gyárba, ahol a gyerekek után két pengő családi segélyt adnak... Az nagyon jó volna, de nehéz a bejutás... Pedig a keresete is több lenne. Ha valaki segítené jobb helyre...

Egyed Józsefnének nincs más vágya, csak hogy a nyolcadik gyerek is ép, egészséges legyen és az ura bejuthasson olyan gyárba, ahol családi segélyt adnak.

Szeretném megölelni, amikor megköszönöm, hogy beszélt önmagáról, de nem merem. Olyan felmagasztosult drága terhében, olyan magasan van a hét gyerek között, hogy nem érek fel hozzá.

— Isten áldja meg — búcsúzom tőle —, segítse továbbra is, hogy felnevelhesse még a nyolcadikat is.

Rámnéz és most kissé közelebb van hozzám, engedékenyebb a mosolya is:

— Úgy legyen, adja az Isten — mondja lassan és kicsit megszorítja a kezem.

Úgy legyen, adja Isten! És adjon nekünk sok ilyen magyar anyát, mint Egyed Józsefné, aki egy kelenföldi ház földszintes kislakásában hét gyereke mellé most várja a nyolcadikat, fájdalmas és bízó mosolygással...

Kenese Erzsébet.

Egyedék a legkisebbel.

Készül a vacsora.

Egyed Józsefné a neve ennek az egynek, de hívhatnák akárhogyan. Szent és rabszolga, hős és martir egyszemélyben. Hét gyereket nevel, a közeli hetekben várja a nyolcadikat, hármat temetett és negyvennégy éves.

Olyan Egyed Józsefné, mint millió elődje, akik tették, hogy: vagyunk még magyarok, nélkülözésben tűrők, harcban bátrak, sorsvállalásban hűségesek, munkában elsők!

Amikor belépek hozzá a ragyogóan tiszta konyhába, krumplit hámoz éppen. Mellette hetven év körüli néni foglalatoskodik, az édesanyja, akinek középen választott hajában alig ittott csillan egy-egy fehér szál. Szeme, akár a lányáé, sötét, melegfényű, erélyes pillantású. Halvány arcában határozott vonal a szája, keze gyors mozgású. Valaha nagyon szép lehetett, igazi magyar asszony.

— Hát hogyne volna derék, úgy neveltem — mondja természetes egyszerűséggel, amikor dicsérem a lányát, aki ennyi gyerek mellett is ilyen tisztaságot tart.

Mellettük egy széken egy kétéves kislány majszolja világos kávéját, ő a legkisebb, szeme olyan, mint anyjáé, nagyanyjáé. Kezében apró zacskót szorongatronkat, cseresznye van benne, apa hozta munkájából a kedvencének — tíz fillérért.

— Anya... anya... — hajtogatja egyre a kislány és tágranyílt szeméből látom, hogy számára még az egész világot ez a feketekendős, örökké dolgozó valaki jelenti, aki nemsokára új életet dajkál majd a — most még őt melengető — karjában.

Úgy állok Egyed Józsefné előtt, ahogyan megérdemli: nagy-nagy tisztelettel. Szeretném őt megmutatni mindenkinek, hogy lássák: ilyen magyar asszonyok vannak, ilyen panasztalanok, tűrők, ilyen hősiesek: igazi anyák!

— Eleget a fejemhez vágják, hogy milyen bolond vagyok, ennyi gyerek, s most útban van még egy — mondja szinte szégyenkezve.

Emeljük fel, segítsük szívvel és anyagiakkal az ilyen Egyed Józsefnéket, akik nem ijednek meg a bajoktol, a gondok szaporodásától, a kisebb karéj kenyértől, a több munkától. Tárt szívvel és melengető karral fogadják az új magyar életeket, mert küldi az

A család apraja.

UJ REND A SZOVJETNÉL

„Lemészároltál 42 asszony és gyermeket, felgyujtottál 4 falut, sőt egy sebesült német katonát is meggyilkoltál. Hősiességedért a Sztalin-rend nagykeresztjét kapod.“

A HADICSEL

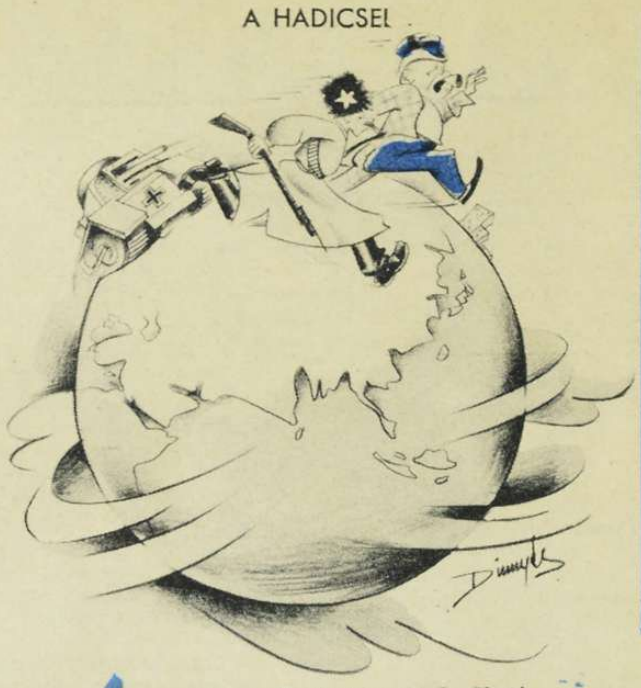

...Siess! Hátbatámadjuk őket!

A nagy lépés.

Menekülés az európai rajvonal elől.

Churchill: Hol van még valaki, akiért garanciát vállalhatnék?

Harcikocsi vezető szabadságon.

Eredményes szovjetdiplomácia.

„SZOVJET HUSZÁROKNÁL“

— The Solomon! Ez a kard rosszul van felkötve!
— Áh dehogy! Én állok megfordítva.

AMERIKAI HUMOR.

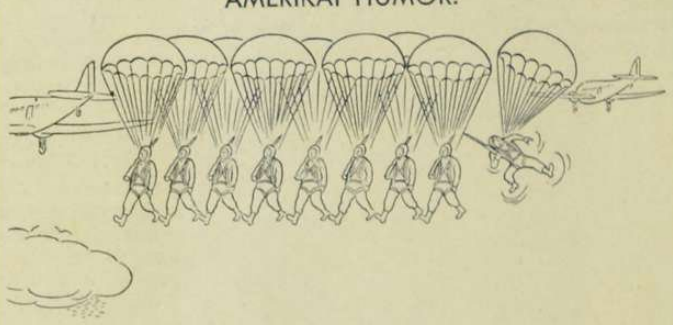

Az ejtőernyőseink már tökéletesek, de ez a Wilson állandóan elrontja a sort. (Esquire)

UJ VILÁG LESZ ANGLIÁBAN:

plutokraták segítenek a munkásoknak.

Álcázott háborús találkozás.
(Die Woche.)

„...és azt mondom, hogy meg kell segíteni az angolokat, mert ha nem lettek volna, most valami olyan nyelvet beszélnénk, amit egyáltalán nem értenénk meg...“ (Esquire)

Mint modern ember,

Ön úgy otthonában, mint utazásai alkalmával ügyel arra, hogy levelezése szép, olvasható és tiszta legyen. Minden egy kis

Continental írógéppel elérhető.

A kis **Continental** írógép
könnyü, izléses és tartós.

A különböző kis Continental-modelleket szivesen bemutatja a magyarországi vezérképviselet:

GOY ES KOVALSZKY RT
BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 11.
TELEFON: ***114-630, 124-580, 126-933**

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: DR. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel: Grátzer Antal. Szerkesztőség: Budapest, VIII., József-körút 5. Telefon: 137—103. — Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 5. II. emelet. Telefon: 144—400. — Előfizetési ár egy évre 10 P, félévre 5 P, negyedévre 2.50. Egyes szám ára 20 fill. Kéziratok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja.

Nyomatott a Stádium R.-T. offset-körforgógépén, Budapest, V., Honvéd-utca 10. — Felelős: Győry Aladár igazgató.

RÉGI MAGYAR VILÁG

A száz év előtti Pilvax kávéházban ülünk 1841 július tizenhetedike és huszonnegyedike között s a pincér az arabs kávé mellé elénk tette az összes lapokat. Odakint úgy tűz a nap, mintha nem Cinkota felől kelt volna fel, hanem egyenesen a gyehennából. A patika ablakában a hőmérő 38 fokot mér, de ahova nem jutott árnyék, 40 fokos kemencében sülnek a megritkult járókelők. Majd minden második nap ítéletidőnek is beillő rövid vihar söpör keresztül az országon, mint legutoljára Győr vármegyében is, ahol számtalan úri kastélyoknak nemcsak a cserepeit, hanem a tetőgerendáit is leszedte és elvitte a falu túlsó végébe. Ezt az újságot kint hallottuk a halpiacon, ahová komáromi hajósok hozták el a hírét.

Most pedig nézzük, hogy mi az újság a papíroson?

Külországi hírek közül köztudomású, hogy *muszkaország Párisban 80 millió frankot szándékozik felvenni Lengyelország terhére.* A tőzsérek, akik az ilyesmit legjobban értik, tudatják, hogy ez mit jelent. Sietni kell a kölcsönnel. Törökország most már csakugyan a végét járja s hogy az angolok és oroszok egymásközött felosztják, arra mérget vesz széles Európában mindenki. Már pedig, ha ez megtörténik *a Poroszoknak is oda kell adni egy darab Lengyelországot s ehhez a muszka cárnak barátságos arcot kell vágnia...* Poroszország így legalább *egy kis adósságot is kap ajándékba...* a 80 millióból, Lengyelországgal együtt.

Az *angol szigeten* késhegyig menő képviselőválasztási harc tombol mindenfelé, annyi vesztegetéssel, erőszakkal, verekedéssel és halálos áldozattal, hogy ebbe már innét, a magyar hazából is bele kell szólni: «Ritka hét mulik el, hogy az angol lapok az amerikai néphatalom erkölcsisége és szokásai ellen ne rikoltanának. Nem régen volt elnökválasztás Washingtonban, ott sok szónoklat esett. Angliában tízedrész szó sincs, de minden kis grófságban zürzavar, verekedés és nyolc-tíz halott. *Ily kiálltó példa mellett javasoljuk az angoloknak, hogy ne tegyenek több hasonlitgatást Amerikával.*»

Párisból galambposta érkezett az *amsterdami zsidókhoz*, fontos hírekkel a nagy osztozásból, ami Törökország sorsát megpecsételi. Akik a postát elküldték tudják, hogy mit csinálnak. *Oroszország Kréta szigetét megkapja és szemet fog hunyni, hogy Syria és Palesztina Ausztriának jusson mint protektorátus. Palesztina függetlenségét a párisi nagy bankárok biztosítani és hasznosítani tudják.* Syriában egyelőre heves *pestis* dühöng, s néhány város, mint Tiberiás is, teljesen kihalt.

A török gyengeségében a Balkánon is kapkodó és bizonytalan. A belgrádi pasa elrendelte az összes, városban tartózkodó, törökök lefegyverezését, avval a nevetséges indokolással, hogy az egyik belgrádi kávéházban egy fegyveres török agyonütött két keresztény szerbet — amikor ezelőtt hetenként sokkal halálosabb csaták dúltak az «igazhitűek» javára...

És itt van a legcsodálatosabb hír:

«Nápolyban politikai társulatot fedeztek fel, mely az egész olasz földnek egy országgá olvadását tervezte. A bűnösök meglakoltak.»

Bécsben, a magasabb köröket nagy diplomáciai vereség foglalkoztatja, mely ezuttal Franciaországot érte. A párisi kormány *Soult* márkit jelentette be bécsi nagykövetének. A márki Napoleon híres tábornokának Soult marsalnak a fia, s a marsal harctéren szerezte meg a *«Dalmácia grófja»* címet. Ez a cím okozta a bonyodalmat. Bécsben Metternich elvként mondotta ki, hogy ausztriai tartományokról elnevezett címeket el nem ismer, Soult márki pedig ragaszkodott hozzá, hogy a címét használni fogja. *Metternich volt az erősebb s a bejelentett nagykövet lemondott, mielőtt Bécsbe indulhatott volna.*

Fényes nagy urak viaskodásához mérten, morzsákért verekedett magyar hazájában a magyar. Az aratás ideje joformán elmulott már s eljött a termelés-elosztás ideje. *A vármegyék hónapokig vitatkoztak az aratórész megállapitása felett s amit elrendeltek, kevés volt.* Az aratórész általában *a termés tíz százaléka, néhol tizenegy, legfeljebb elvétve tizenhárom százalék. A nyomtató rész négy százalék... Alacsony részesedés és ezért sok a szökött aratómunkás:* «A földesúr a kényszerült, de a gabona silánysága miatt *rútul megcsalatott munkás elszökésére érzékeny.* Bár őket harmadik-negyedik vármegyében faluról falura kerestetve, büntetés alá vonatni, makacsul torzonkodik.»

A földesuraknak ezt a megrovását Bácska felé címezi az újságíró, s az említett silány gabonaminőség mutatja, hogy a nemesített búza korszaka még a messze jövőben rejtőzik.

Az ipari szociális kérdésbe egy napihír ad röpke bepillantást. A váczi utcában akkor a gróf Nákó-féle házat építették s szokás szerint *fiatal gyerekek* hordták a követ és a téglát az emeletekre. A pallér gyengesége miatt szidta az egyik gyereket, mire az, virtusból akkora terhet rakott magára, hogy az felnőttnek is sok lett volna. A gyerek, amikor felért vele az emeletre, összeesett s háromnapi kínlódás után tért magához. Ujságírók fülébe jutott az eset s ezek elverték a port az építtetőn. Megkeresték a gyereket a szállásán s meggyőződtek, hogy már nincs semmi baja. A pallér ellátogatott a szerkesztőségbe és bocsánatot kért és javulást igért a modorában. Utravalónak az újságban nyomtatásban kapott még egy kis pótszidást: *«Huzamosabb erőltetések által a bénák és nyomoruttak száma ne szaporodjék, mert mit is várhatni olyan emberektől 40—50 éves korukban, kik 10—15 éves korukban egész nyaratszaka görnyedt testtel s roskadozó inakkal járnak, túlzott terheket cipelve két-három emeletes alkotmányokon.»*

Ha ez így volt nálunk, még jobban úgy volt Angliában. Csipős humorú kis elmondás mutat erre:

«Reschid pasa Angliában. — A tudnivágyó Reschid pasa minden nevezetes gyárat megtekintett Angliában. Egy gazdag gyáros Manchesterben a török követet mindenhová elvezette. Végre egy hosszú, nagy terembe léptek, hol mintegy *400 gyermek,* — 5 egész 11 éves, — *dolgozott.* A török nagyhivatalnok, kire nézve ily látvány egészen újdon vala, oldalvást imigy szólt a gyár urához: *«Ön szép családdal bír! Ugyan hány felesége van»*...

A tragikus angol tréfa után, térjünk vissza hazánkba.

A magyar kereskedelem, különösen lisztkivitelben első lépéseit teszi a világpiacok felé. Triesti cégek Komárommal kezdenek egyre sűrűbb összeköttetést s a felső magyarországi malmok Triesten s a tengereken át *Braziliába szállítanak.* A kereskedői pontosság egyelőre még szokatlan ujdonság és sok heves, vitatkozás, pereskedés folyik Komárom és a tengerpart között. Ez tükrözik vissza e pár nyomtatott sorban: *«Ahol a hazai termékeinknek világkereskedésbe juttatására kisérletek történtek, ott pontatlanság, amott még rosszabb valami, a vállalatoknak igen sokszor mindjárt kezdetben nyakát törik, ami kereskedésünk kifejlésére igen kártékonyan ható szerencsétlenség...*

Ilyen sok kis apró szerencsétlenség készítette elő az útját a szerencséseknek...

Schiff Móricz zsidó kereskedő valahogy beszűrődött Losonc városába. A város észrevette és kitelepítette, hivatkozással egy régi *bányatörvényre,* mely szerint *zsidónak bányavárosban lakni tilos.* Schiff Móricz nem hagyta magát és fellebbezett a *vármegyéhez.* Esetéből országos zengés lett, és öt ujság is foglalkozott vele. A vármegye közgyűlésén is nagy vitát támasztott, de végül, *a vármegye határozatával Schiff Móricznak lett igaza.* Losonc «vádperrel» fenyegettetett meg és Schiff Móricz házat vehetett a városban. Az ujság lelkesen zengi, a nyilt keblű magyar magához ölelést: *«Losonc városnak eljárása a XIX. század szellemével egybeütköző, sőt, magát az emberiséget sértő merénye megérdemlé a rosszalás határozatát...»*

Pedig másrészről, az új szerencsések már kezdik megmutatni jótulajdonságaikat.

Baján, az ecetfőző zsidók, hamisított ecetet hoztak forgalomba, amelyet a helybeli patikában vegyileg megvizsgáltak, s mint az egészségre ártalmas terméket betiltottak. Ellenben mi történt? Egyszerre csak *«uraknál is készittetett e nemű ecet».* Ez már nehezebb eset volt, s ide már a helyi patikus szakismerete kevés. A mérges eceteket fel kellett hozni Pestre, hogy az orvosegyetem vizsgálja meg. Maga a bajai főszolgabíró és főorvos utaztak a mintákkal Pestre. «Ki fizetendi az útiköltséget?» kérdezi az ujság és tovább így folytatja: «Bízom ezenfelül a pesti vizsgálók lelkiismereti rendíthetetlenségében, *hogy az aranyakkal Pestre indult s fennen dicsekvő ecetfőző zsidók őket az igazság vakságában találandják».*

Hogyha már Pesten vagyunk, ne hagyjuk elolvasás nélkül, hogy a budai városi tanács két németet, Gebhard Pétert és Raiter Józsefet perbe fogott *«két zsidón elkövetett kihágásért, estéli időben s ítélte őket 8 napi házi munkában 2 napos böjttel töltendő börtönösésre, s a két zsidónak fizetendő szenvedési és mulasztási 25 váltó forintokra».*

A *közlekedés* gyalázatos viszonyaiban a pesti városi tanács igyekezett rendet teremteni. A bérkocsisok számára *új árszabást* hozott, kissé túlságosan szigorúat is. *Eddig a Szervita-térről a Várba egy forintot kellett fizetni, ezentúl 24 krajcárt!* Az ujságíró ujjong: *«Jövő évben tehát 2 forintért fogunk a lóversenytérre kocsizhatni, míg az idén 7—8 forintot kell fizetnünk».* Aztán mélabúsan teszi hozzá: *«Csak a bérkocsisok majd meg ne verjék azt, aki szabás szerint akar nekik fizetni!...»*

A Duna vizén hasonló nehéz a helyzet: «Minden ügyetlen vagy részeg hajókormányos kedve szerint rongálja hajóhidunkat». Ilyenkor, a javítások alatt csónakon folyik a közlekedés Pest Buda közt. A csónakok viszont *«ott állnak parthoz, ahol kedvük tartja,* az emberek magas szemétdombon vánszorognak keresztül s még örülhetnek, ha a csolnakból kiugráskor orra nem buknak».

A *színházi világban* a hét nagy eseménye, hogy a német színház színészei megtagadják a működést, mert *nem kaptak fizetést.* E miatt bukik a német igazgató és kormánybiztos teremt rendet.

A *Norma* operaelőadása után a bíráló megjegyzi *«az igazgatóságnak kellene egy pár izmos mejjű gordonczokról* (basszistákról) *gondoskodni a házban.»*

Az irodalom nagy eseménye, hogy *gróf Széchenyi István* új könyve, az *ezer példányban* nyomtatott *«Kelet népe»,* hetek alatt elfogyott, s kiadója *második kiadás nyomtatásán gondolkodik...*

A magyar ember már kezdi megszeretni a betűt. Egy *Klegl* nevű feltaláló új eljárást hirdet könyvnyomtatásra. Ez megragadja *Baráti József* sárközi számtartó figyelmét, kinek, levele szerint, *«60 forint egy évi fizetése s ebből egy folyóiratot is járat»,* s ezúttal 5 forintot küld be a szerkesztőnek a feltaláló számára. S a többi olvasókhoz így ír: *«Magyar hon, melyben népnevelést, nyilvánosságot, szellemi s erkölcsi fejlődést annyira sürgetnek, s most, mi ezek alapját megveti, veszni engednétek? Hiszen, az Istenért, könyvek nélkülözhetetlenek s a mostani nyomtatási költség mellett olcsó könyvet nem remélhetünk!»*

S végül ezen a száz év előtti héten is találjunk verset, mely ezúttal pajkos hangjával beillenék egy ősi magyar kabaréba.

A vers arról beszél, hogy egy magyar lány némethez megy feleségül, bár apja, az öreg mokány dúl-fúl és dörmög érte. A házasság boldog, sőt már apróság is van, aki azonban reggeltől estig bőg. Német gyerek, nem érti az anyja csitítgató szavát. A nagyapa új hévvel és okkal szídja a lányát, s erre a viharra felel az utolsó versszak a versből, melynek a címe: *«Nem tud németül»:*

Fájt a szó, a durva szóra
Sári asszony búra dől:
«Hogy megcsókolt uram, ugyan
Mért beszél kend e felől.
Mért engedtem? Mit csinálhat
Ah, a szegény asszonyállat,
Hogyha nem tud németöől.»

MAGYAR HARCKOCSI ROHAN A VÖRÖS ÁLLÁSOKRA